

ГАЗЕТА

КАРАЗІНСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ

COGNOSCERE. DOCERE. ERUDIRE.

Видається з 1 січня 1817 року

Випуск 6 від 30 червня 2026 року

Святкуємо 30-річчя Конституції України та випуск магістрів-2026

*Знання, свобода,
відповідальність.*

*Майбутнє України
починається тут.*

КОЛОНКА ПРОРЕКТОРА

ПРАЦЮВАТИ РАЗОМ, А НЕ ПОЧИНАТИ З НУЛЯ: ПЕРША РОЗМОВА З ДАР'ЄЮ БОРТНИКОВОЮ НА ПОСАДІ ПРОРЕКТОРКИ

В університеті – нове кадрове призначення. Наприкінці травня проректоркою з питань гуманітарної політики та студентських ініціатив Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна стала Дар'я Бортникова. Для неї це не просто нова управлінська посада, а закономірне продовження багаторічного шляху в університеті, який вона знає з різних сторін: як випускниця соціологічного факультету, колишня голова студентської профспілки, менеджерка освітніх, громадських і благодійних проєктів, а також виконавча директорка ГО «Асоціація випускників, викладачів та друзів Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна». Про перші тижні роботи, команду, пріоритети та майбутні ініціативи ми поговорили з новопризначеною проректоркою.

– Пані Дар'є, розкажіть трохи детальніше про напрями вашої роботи та команду, з якою працюєте.

– Моя робота, як і робота всієї команди, охоплює надзвичайно широкий спектр напрямів. Якщо структурувати, то це великий блок позаосвітньої, соціально-гуманітарної, національно-патріотичної та просвітницької діяльності, розвиток культури психоемоційного добробуту та підтримка ментального здоров'я, а також спорт. Сюди ж входить розвиток співпраці зі студентським самоврядуванням, волонтерськими й громадськими організаціями, а також розширення зовнішніх комунікацій і системи партнерств. Окремі важливі вектори – це доуніверситетська підготовка, реалізація політики підтримки ветеранів і членів їхніх родин, соціальні освітні ініціативи.

Структура підрозділів, які мені підпорядковані, неймовірно потужна й різнопланова. Цей управління соціальних освітніх ініціатив та розвитку

КОЛОНКА ПРОРЕКТОРА

спільнот, і центр доуніверситетської освіти, навчально-спортивний центр «Каразінський» і табір «Фігуровка». Також це підрозділи, які створюють простір для реалізації соціальної місії університету та культурно-просвітницької діяльності – це “Karazin Student Hall”, «ЛандауЦентр», «ЄрміловЦентр», художня галерея імені Генріха Семирадського та музеї університету, які працюють для розвитку як студентства, так і всієї громади.

Мені справді пощастило з командою. Вона була сформована ще до мого призначення, і це колектив висококваліфікованих фахівців, які щиро віддані Каразінському університету та Україні. Це люди, які чудово знають свою справу, мають власне бачення розвитку й уже реалізують надважливі для університету проекти.

– Якими бачите свої перші кроки на посаді?

– Передусім хочу сказати, що в університеті вже побудована ефективна система роботи. Тому подальші плани не передбачають кардинальних змін заради самих змін. Наразі я долучилася до напрямів, які навіть в умовах війни працюють стабільно та результативно. Водночас важливо не просто підтримувати вже напрацьоване, а розвиватися відповідно до потреб суспільства, гнучко реагувати на виклики часу та намагатися будувати осяжні стратегії, хоча б на кілька років уперед.

Найближчим часом наше головне завдання – завершити навчальний рік і вже зараз розпочати підготовку до наступного. Разом з управлінням соціальних освітніх ініціатив та розвитку спільнот плануємо нові заходи, спрямовані на подальше

масштабування успішних ініціатив у наступному навчальному році.

Наші зусилля також зосереджуються на широкому залученні студентства до загальноуніверситетських проектів та створенні максимальних можливостей для самореалізації кожної особистості.

– Які проєкти вже сьогодні перебувають у фокусі вашої уваги?

– Уже зараз ми чітко розуміємо, які суспільно важливі напрями потребують особливої уваги та подальшого розвитку. Насамперед це ветеранська політика. В університеті вже зроблено дуже багато, і ми продовжимо цю роботу, системно розвиваючи інструменти підтримки ветеранів, ветеранок та членів їхніх родин. Наразі готуємо до затвердження офіційну Ветеранську політику Каразінського університету.

Невіддільним елементом цього вектору є створення безбар'єрного середовища. Йдеться не лише про фізичну доступність для захисників та захисниць, які отримали інвалідність внаслідок війни, а й про комфортний і безпечний освітній простір для всіх учасників освітнього процесу. Наразі університет уже активно впроваджує культуру безбар'єрності в освітнє середовище та комунікацію. Дуже символічно, що 30 квітня Каразінський університет став майданчиком для масштабного форуму, присвяченого саме цим питанням.

Паралельно працюємо над нормативним та практичним забезпеченням інших стратегічних документів гуманітарного блоку. Зокрема, на етапі підготовки до затвердження зараз перебувають Політика щодо збереження та покращення ментального здоров'я,

яка закладе фундамент для розвитку культури психоемоційного добробуту та взаємопідтримки в університеті, і Комплекс заходів до Стратегії національно-патріотичного виховання та формування громадянської ідентичності.

Важливою платформою для взаємодії з територіальними громадами є реалізація третьої місії університету, у межах якої ми відкриваємо наші унікальні наукові та культурні об'єкти для широкого загалу, перетворюючи Каразінський на потужний осередок просвітництва й соціальної інтеграції.

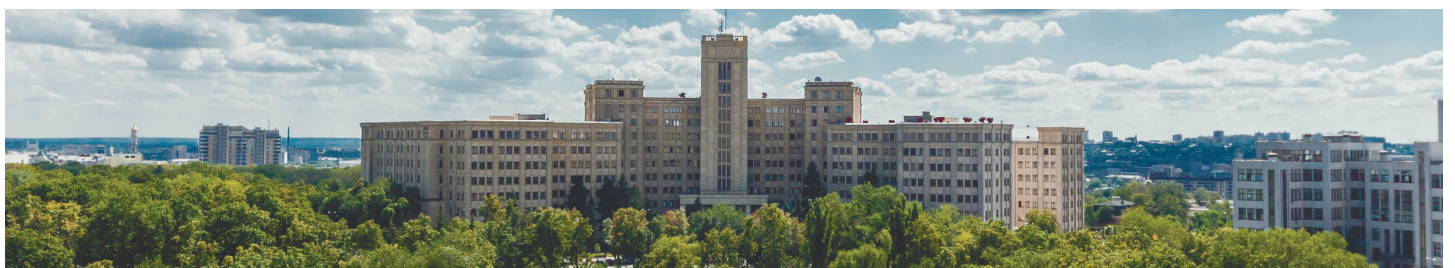
– Що для вас означає це призначення?

– Якщо чесно, я ніколи не думала, що одного дня опинюся на цій посаді. Це величезна честь, вияв довіри каразінської спільноти й водночас велика відповідальність. Це надихає й додає сил.

Вдячна університету за те, що мій досвід помітили. Щиро дякую Вченій раді, ректорці Тетяні Євгенівні та проректорам, директорам центрів, навчально-наукових інститутів, деканам факультетів, студентській спільноті, які сьогодні допомагають мені адаптуватися, діляться знаннями й підтримують на кожному кроці.

Я переконана, що університет значно більший за кожного з нас. Він існував до нас і буде розвиватися після нас. Наше ж завдання – зробити все, щоб Каразінський університет залишався місцем, яке формує майбутнє. Хочемо, щоб в Україні й далеко за її межами бачили: попри всі виклики ми не просто дивимося вперед – ми вже сьогодні будемо майбутнє.

Ліна ТИМАРСЬКА.

РЕЙТИНГИ

РЕЗУЛЬТАТИ QS WORLD UNIVERSITY RANKINGS 2027: КАРАЗІНСЬКИЙ – СЕРЕД НАЙКРАЩИХ УНІВЕРСИТЕТІВ ГЛОБАЛЬНОГО РІВНЯ

18 червня 2026 року оприлюднено результати міжнародного академічного рейтингу QS World University Rankings 2027, складеного британською консалтинговою компанією Quacquarelli Symonds. Цьогоріч оцінювалися 8808 університетів зі 106 країн світу, а до рейтингу увійшов 1504 заклад вищої освіти. Для порівняння, минулого року оцінювалися 8467 університетів, а до рейтингу увійшов 1501 університет.

За результатами рейтингу Каразінський університет посів позицію 851–900 у глобальному масштабі та зберіг друге місце серед закладів вищої освіти України, розділивши його з КПІ імені Ігоря Сікорського. Результат Каразінського підтверджує його статус провідного дослідницького та освітнього центру України. Висока

позиція у світовому рейтингу свідчить про міжнародне визнання якості наукових досліджень, академічної репутації університету, рівня підготовки фахівців і впливу на розвиток світової науки. Це досягнення підкреслює конкурентоспроможність університету на глобальному освітньому просторі та засвідчує його відданість високим стандартам освіти, науки й міжнародної співпраці.

Довідково. QS World University Rankings є одним із найавторитетніших глобальних університетських рейтингів. Рівень досягнень університетів оцінюється на основі комплексного аналізу статистичних показників діяльності закладів, аудійованих даних (зокрема інформації за індексом цитування з бази даних Scopus), а також результатів масштабних опитувань представників міжнародної академічної спільноти та роботодавців.

ПОДІЇ

ВІДБУЛОСЯ ЗАСІДАННЯ ВЧЕНОЇ РАДИ КАРАЗІНСЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ

19 червня 2026 року відбулося чергове засідання вченої ради Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Під час зустрічі було розглянуто та ухвалено низку ключових рішень, що стосуються оптимізації структури університету, оновлення освітніх стандартів, соціального забезпечення колективу та розвитку наукового потенціалу університету.

Одним із найважливіших питань порядку денного стала реорганізація системи міжнародної діяльності. Вчена рада

підтримала рішення щодо реорганізації Навчально-наукового інституту міжнародної освіти та створення на його базі Центру міжнародної освіти Каразінського університету. Також було затверджено нову редакцію Положення про Управління міжнародних відносин.

У напрямі вдосконалення внутрішніх процедур та посилення соціальних гарантій для працівників закладу було затверджено нову редакцію Положення про порядок обрання представників з числа тих штатних працівників, які не є науковими, науково-педагогічними чи педагогічними працівниками, для їхньої участі у виборах ректора.

Значну увагу було приділено модернізації навчального процесу відповідно до актуальних вимог законодавства. Було затверджено нові редакції Положення про Науково-

методичну раду та науково-методичні комісії, а також Положення про освітні програми університету та Положення про проведення практики здобувачів вищої освіти. Вчена рада затвердила Положення про планування й звітування науково-педагогічних та педагогічних працівників Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна в новій редакції.

Також було ухвалено рішення про утворення дванадцяти разових спеціалізованих вчених рад із правом прийняття до розгляду та проведення захисту дисертацій на здобуття ступеня доктора філософії.

На завершення засідання за пропозицією Антона Пантелеймонова Вчена рада затвердила розміщення в інтернеті збірників матеріалів Міжнародних науково-практичних конференцій.

МІЖНАРОДНА ДІЯЛЬНІСТЬ

КАРАЗІНСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ РОЗШИРЮЄ СПІВПРАЦЮ З КРАЇНАМИ СХІДНОЇ АФРИКИ: ПІДПИСАНО МЕМОРАНДУМ ІЗ SUMMIT INTERNATIONAL INSTITUTE (БУРУНДІ)

10 червня 2026 року Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна та Summit International Institute (Республіка Бурунді) підписали Меморандум про взаєморозуміння, започаткувавши новий етап міжнародного академічного партнерства між Україною та африканським регіоном.

Церемонія підписання відбулася в онлайн-форматі за участю Надзвичайного і Повноважного Посла України в Республіці Кенія Юрія Токаря. Значну роль в організації партнерства між сторонами відіграли Посольство України в Республіці Кенія та консул Олена Іванчук, за сприяння яких стало можливим започаткування співробітництва між Каразінським університетом та Summit International Institute.

Від Каразінського університету меморандум підписав проректор з науково-педагогічної роботи Заріф Назиров, від Summit International Institute – голова правління та засновник закладу доктор Самуель Ірунгу Нджау.

Summit International Institute – заклад вищої освіти, який є членом Міжуніверситетської ради Східної Африки (Inter-University Council for East Africa, IUCEA), що об'єднує провідні університети регіону.

У зустрічі взяли участь представники керівництва та академічної спільноти обох закладів, зокрема декани факультетів, директори навчально-наукових інститутів, фахівці з міжнародної діяльності та розвитку грантових програм.

Підписаний документ передбачає співпрацю у сфері академічної мобільності студентів і викладачів, проведення спільних наукових досліджень і публікацій, реалізації програм подвійних дипломів, залучення грантового фінансування, а також розвитку партнерства у галузях медицини, економіки, інформаційних технологій, міжнародних відносин, туризму та інноваційного підприємництва.

Окрему увагу сторони приділили перспективам співробітництва в галузі медичної освіти. У країнах регіону зростає потреба у підготовці медичних фахівців англійською мовою, що відкриває додаткові можливості для розвитку міжнародних освітніх програм.

Під час зустрічі також було обговорено можливість відновлення викладання мови суахілі в Каразінському університеті, що сприятиме поглибленню освітніх і культурних зв'язків між Україною та країнами Африки.

За підсумками зустрічі сторони підтвердили готовність до практичної реалізації спільних ініціатив. Найближчим часом планується створення спільного координаційного комітету для підготовки дорожньої карти співробітництва та запуску перших спільних проєктів.

Підписання меморандуму стало важливим кроком на шляху розширення міжнародної присутності Каразінського університету та розвитку академічного партнерства з закладами вищої освіти Африканського континенту.

ОСВІТА

КАРАЗІНСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ДОЛУЧИВСЯ ДО АЛЬЯНСУ УКРАЇНСЬКИХ УНІВЕРСИТЕТІВ У СФЕРІ ДОСЛІДЖЕНЬ ТЕХНОЛОГІЙ ЗАХИСТУ ДОВКІЛЛЯ

22 червня 2026 року в.о. ректора Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна, професор Борис Самородов підписав Меморандум про співпрацю, що засвідчує приєднання Університету до Альянсу українських університетів для дослідження технологій захисту довкілля – Environmental Doctoral & Research Alliance (EDRA).

Підписання документа відбулося в межах міжнародного проекту ConnectED:

German-Ukrainian University Network for Environmental and Nature Protection Higher Education (2025–2029), що реалізується за підтримки Німецької служби академічних обмінів DAAD. Проект спрямований на формування сталої українсько-німецької мережі університетів, розвиток партнерства у сфері екологічної та природоохоронної освіти, науки, обміну знаннями й підготовки нового покоління фахівців для зеленого відновлення України.

Альянс об'єднує заклади вищої освіти України, які мають спільне бачення розвитку дослідницької та освітньої екосистеми у сфері екологічної безпеки, технологій захисту довкілля, впровадження інноваційних рішень для сталого природокористування, повоєнного відновлення територій та підготовки дослідників.

Меморандум передбачає координацію

спільних наукових, освітніх і науково-технічних ініціатив, розвиток міжуніверситетської докторської підготовки, створення та реалізацію дослідницьких проектів, академічну мобільність, обмін досвідом а також взаємний доступ до наукової, лабораторної та аналітичної інфраструктури.

Важливою складовою діяльності Альянсу стане підтримка молодих дослідників, поширення міждисциплінарних підходів, підготовка спільних освітніх компонентів, організація наукових заходів і формування середовища, у якому результати досліджень можуть реалістично конвертуватись у практику екологічного управління та природоохоронних рішень.

Для Каразінського університету участь в EDRA є закономірним продовженням багаторічної роботи у сфері екологічної освіти, науки та міжнародної співпраці. Університет долучається до Альянсу не лише як учасник нових партнерських ініціатив, а й з метою поширення власного досвіду створення та реалізації Докторської школи для аспірантів, яка була започаткована у межах міжнародного проекту програми ЕРАЗМУС+ INTENSE (Integrated Doctoral Program for Environmental Policy, Management and Technology), і зараз реалізується в межах проекту SUNRISE (Supporting Ukraine's Next generation of scholars: a project for

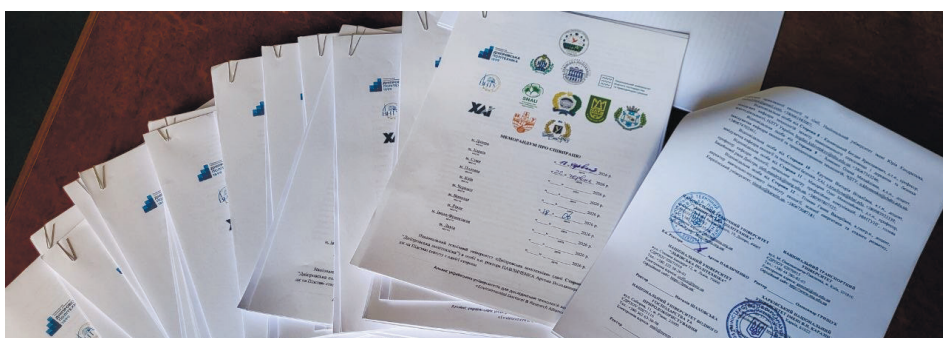

Raising university capacity and Improving doctoral Student Education). Проекти реалізуються на базі Навчально-наукового інституту екології, зеленої енергетики та сталого розвитку. Цей досвід охоплює формування індивідуальних освітньо-наукових траєкторій, міждисциплінарну підготовку, розвиток дослідницьких і трансверсальних компетентностей, використання цифрових освітніх ресурсів та розширення можливостей для академічної мобільності молодих учених.

Накопичений досвід Докторської школи INTENSE є особливо цінним для розвитку EDRA, адже він охоплює формування індивідуальних освітньо-

наукових траєкторій аспірантів, поєднання фундаментальної та прикладної екологічної підготовки, використання цифрових освітніх платформ, міжуніверситетську взаємодію та розвиток навичок, необхідних молодим науковцям для роботи в міжнародному академічному середовищі.

Участь Каразінського університету в Альянсі посилює його роль як одного з провідних центрів екологічної освіти й науки України та відкриває нові можливості для спільних досліджень, підготовки висококваліфікованих фахівців, розвитку інноваційних природоохоронних технологій і формування наукових відповідей на сучасні екологічні виклики.

ВІТАЄМО!

ВІЛЬ БАКІРОВ НАГОРОДЖЕНИЙ ОРДЕНОМ «ЗА ЗАСЛУГИ» ІІІ СТУПЕНЯ

Радник ректора, доктор соціологічних наук, академік НАН України, член-кореспондент НАПН України, заслужений діяч науки і техніки України, професор кафедри Інституту соціології та медіакомунікацій Харківського національного університету імені В.Н.Каразіна Віль Савбанович Бакіров отримав високу відзнаку за значні заслуги у зміцненні української державності, мужність і самовідданість, виявлені у захисті суверенітету та територіальної цілісності України, вагомий особистий внесок у розвиток різних сфер суспільного життя та сумлінне виконання професійного обов'язку. Про це йдеться в Указі Президента України «Про відзначення державними нагородами України з нагоди Дня Конституції України».

Віль Бакіров багато років очолював

Каразінський університет. За його сприяння заклад вищої освіти зміцнив свої позиції як один із провідних в Україні, були відкриті нові факультети, розширено міжнародне співробітництво та посилено розвиток науки й університетської освіти. Водночас Віль Бакіров є відомим українським ученим-соціологом, автором численних наукових праць із соціології, методології науки та проблем вищої освіти, який зробив вагомий внесок у розвиток соціологічної науки в Україні.

Каразінська спільнота щиро вітає Віля Бакірова з високою державною нагородою та зичить йому міцного здоров'я, невичерпної енергії, натхнення, нових наукових звершень, успіхів у всіх починаннях і подальшої плідної праці на благо української науки та освіти!

ВІТАЄМО!

П'ЯТЕРО КАРАЗІНЦІВ СЕРЕД ПЕРЕМОЖЦІВ СТИПЕНДІАЛЬНОЇ ПРОГРАМИ «ЗАВТРА.UA» НА 2025–2026 РІК

Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна вкотре підтверджує високий рівень підготовки своїх здобувачів освіти. За офіційними результатами 20-го конкурсу загальнонаціональної стипендіальної програми «Завтра.UA», одразу п'ятеро студентів нашого університету ввійшли до списку переможців.

- Стипендіати від Каразінського університету:
- Олександра Волошина (біологічний факультет);
- Станіслава Літвінова (ННІ «Фізико-технічний факультет»);
- Михайл Переверзев (біологічний факультет);

- Єлізавета Спасьонова (історичний факультет);
- Артем Тищенко (історичний факультет).

Здобути перемогу в ювілейному сезоні програми було нелегко. Конкурсна комісія розглядала заявки від кращих студентів з усієї країни, а сам відбір проходив у кілька етапів. Загалом було зареєстровано 326 пакетів документів від претендентів із 75 закладів вищої освіти України. Після перевірки на відповідність умовам до оцінювання було допущено 314 конкурсантів. До фінального етапу дійшли 295 учасників. За результатами всіх випробувань перемогу здобули лише 60 найкращих студентів, які представляють 30 українських ЗВО.

Щиро вітаємо наших студентів із цією визначною перемогою! Високі результати каразінців у таких масштабних всеукраїнських програмах – це показник глибоких знань, лідерського потенціалу та проактивної життєвої позиції.

Бажаємо стипендіатам не зупинятися на досягнутому, успішно реалізовувати свої ідеї та продовжувати творити світле майбутнє України! Каразінська спільнота пишається вами!

Текст: Маргарита МОРОЗ.

МІЖНАРОДНА ДІЯЛЬНІСТЬ

ВИКЛАДАЧІ КАРАЗІНСЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ ДОЛУЧИЛИСЯ ДО МІЖНАРОДНОЇ ПРОГРАМИ ERASMUS+ У ВІЛЬНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ АМСТЕРДАМА

1–5 червня 2026 року представники Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна взяли участь у міжнародній програмі змішаного інтенсивного навчання (Blended Intensive Programme, BIP) «Designing Courses, Assignments and Feedback for Students Using the LOUIS Competence Framework», що відбулася на базі Вільного університету Амстердама (Vrije Universiteit Amsterdam, Нідерланди) у межах програми Erasmus+ та мережі Aurora.

До складу делегації увійшли:

- Ольга Виговська, директор ННІ «Академія вчителства», професор кафедри міжнародних відносин ННІ «Каразінський інститут міжнародних відносин та туристичного бізнесу»;
- Поліна Подлепіна, заступник директора з міжнародної діяльності ННІ «Каразінський інститут міжнародних відносин та туристичного бізнесу», доцент кафедри світової політики, дипломатії та туристичного бізнесу;

- Наталія Вінникова, завідувач кафедри міжнародних відносин ННІ «Каразінський інститут міжнародних відносин та туристичного бізнесу»;
- Ірина Кузіна, завідувач кафедри соціології ННІ соціології та медіакомунікацій;
- Аліна Калашнікова, доцент кафедри прикладної соціології та соціальних комунікацій ННІ соціології та медіакомунікацій;
- Марина Васильєва, заступниця директора ННІ «Українська інженерно-педагогічна академія»;
- Ганна Грінченко, доцент кафедри автоматизації, метрології та енергоефективних технологій ННІ «Українська інженерно-педагогічна академія».

Програма об'єднала викладачів і дослідників з університетів-партнерів для обговорення сучасних підходів до проектування освітніх програм, формування компетентностей студентів, розроблення навчальних

завдань та інструментів формувального оцінювання. Особливу увагу учасники приділили впровадженню рамки компетентностей LOUIS, яка спрямована на розвиток як фахових, так і наскрізних компетентностей здобувачів освіти. Протягом тижня учасники працювали над удосконаленням власних навчальних курсів, аналізували зв'язок між результатами навчання, завданнями та критеріями оцінювання, розробляли рубрики для надання якісного зворотного зв'язку студентам і знайомилися з кращими європейськими практиками викладання. Програма також передбачала обговорення стратегій інституційного впровадження компетентнісного підходу в університетах.

Участь у програмі стала важливим кроком для подальшого розвитку освітніх програм Каразінського університету відповідно до європейських стандартів якості вищої освіти. Отримані знання та практичні інструменти сприятимуть удосконаленню навчальних дисциплін, підвищенню якості оцінювання та розвитку студентоцентрованого підходу до навчання.

КУЛЬТУРА

ДИРЕКТОРКА ЄРМІЛОВЦЕНТРУ ТА ВИКЛАДАЧКА КАРАЗІНСЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ НАТАЛІЯ ІВАНОВА СТАЛА ЛАУРЕАТКОЮ ПРЕМІЇ ІГОРЯ ЗАБЕЛЯ З КУЛЬТУРИ ТА ТЕОРІЇ 2026 РОКУ

Престижну нагороду присуджено за вагомих внесок у розвиток сучасного мистецтва, кураторську та освітню діяльність, а також підтримку культурного життя Харкова в умовах повномасштабної війни. Відповідне рішення оприлюднено на офіційному сайті премії.

«Щиро дякую міжнародному жури за високу оцінку моєї роботи, я дуже вдячна моїй Alma Mater – Каразінському університету за те, що саме тут у 2012 році ми створили центр сучасного мистецтва «ЄрміловЦентр», і весь цей час університет підтримує культурні ініціативи і надає мені і моїм колегам можливість втілювати масштабні проекти. Особливої цінності підтримка університету набула під час повномасштабного вторгнення росії в Україну, ця щоденна допомога надихає нас працювати. Я вдячна всій нашій команді ЄрміловЦентру, менеджеркам і менеджерам за щире відданість роботі попри всі складнощі воєнного часу, нашим партнерам, митцям і кураторам, всім, хто нас підтримує»,

– зазначила **Наталія Іванова**.

Журі високо оцінило багаторічну роботу Наталії Іванової як керівниці однієї з провідних культурних інституцій Харкова і України, яку вона очолює від часу створення у 2012 році. Особливу увагу було приділено роботі команди центру в прифронтовому місті, де, попри постійні загрози, продовжують реалізовувати виставкові, освітні та міжнародні культурні ініціативи.

Наталія Іванова викладає артменеджмент у Каразінському університеті та є співзасновницею громадської організації «ЄрміловЦентр. Артлабораторія». За роки професійної роботи вона стала співкураторкою та керівницею понад 60 виставок і мистецьких програм в Україні та за її межами.

Серед ініціатив ЄрміловЦентру, які журі відзначило особливо, – діалог між Вольфгангом Тільмансом і Борисом Михайловим, реалізований у Харкові у 2025 році, міжнародний

проект «Відчуття безпеки. Мости солідарності», що об'єднав понад 20 партнерських інституцій із 12 країн, а також виставки українського сучасного мистецтва в Польщі. Окрему увагу приділено створенню мистецької резиденції ART KUZEMYN в Сумській області.

Премія Ігоря Забеля є однією з найавторитетніших міжнародних відзнак у сфері сучасного мистецтва Центральної, Східної та Південно-Східної Європи. Її вручають раз на два роки кураторам, мистецтвознавцям, теоретикам, дослідникам і критикам, які працюють у сфері візуальної культури та сприяють міжнародному культурному діалогу. Нагороду засновано на честь словенського куратора й мистецтвознавця Ігоря Забеля.

Щиро вітаємо Наталію Іванову з високою міжнародною відзнакою та бажаємо нових професійних здобутків і успішної реалізації ініціатив!

КАРАЗІНСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КЛАСИКА, ЩО ВИПЕРЕДЖАЄ ЧАС

Директорка ЄрміловЦентру
та викладачка Каразінського
університету **Наталія Іванова** стала
лауреаткою Премії Ігоря Забеля

СПОРТ

ВІТАЄМО КОМАНДУ КАРАЗІНСЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ З ПЕРЕМОГОЮ В ТУРНІРІ З МІНІФУТБОЛУ

9 та 10 червня відбувся турнір з мініфутболу за програмою Харківських студентських спортивних ліг, переможцем якого стала команда Каразінського університету.

У складі команди грали здобувачі вищої освіти факультету радіофізики, біомедичної електроніки та комп'ютерних систем Роман Господенко, Віталій Ткаченко, Валерій Любимий, Ілля Тесленко, Олексій Толкач, Андрій Остріков, Владислав Поволоцький, Іван Степаненко і Владислав Сорокін, а також Андрій Яковенко (економічний факультет), Костянтин Жуков (медичний факультет), Артем Даценко (навчально-науковий інститут соціології та медіакомунікацій), Олександр Слюсарев (історичний факультет) та Матвій Гуцалюк (навчально-науковий інститут «Інститут державного управління»).

Срібними призерами змагань стали студенти Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого, бронзові медалі виборола команда Харківської державної академії фізичної культури.

Загалом у турнірі змагалися 8 команд закладів вищої освіти Харкова. Усі команди продемонстрували високий рівень підготовки, спортивний азарт і жагу до перемоги.

Ініціатива проведення студентських ліг реалізується за підтримки Харківської міської ради та Департаменту у справах сім'ї, молоді та спорту з метою розвитку студентського спорту, популяризації здорового способу життя та формування активного молодіжного середовища в Харкові.

Вітаємо спортсменів та їхніх тренерів, старшого викладача кафедри базової загальновійськової підготовки,

фізичного виховання та спорту Юрія Петренка й інструктора-методиста з фізичної культури і спорту футбольного

клубу «Універ-Локо» Віктора Родіонова, з цим досягненням!

ПИШАЄМОСЯ!

ВІТАЄМО ПЕРЕМОЖЦІВ ІІ ТУРУ ВСЕУКРАЇНСЬКОГО КОНКУРСУ СТУДЕНТСЬКИХ НАУКОВИХ РОБІТ ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ G3 «ЕЛЕКТРИЧНА ІНЖЕНЕРІЯ»

Протягом 9–12 червня на базі Національного університету «Запорізька політехніка» відбулася фінальна конференція та визначення переможців ІІ туру Всеукраїнського конкурсу зі спеціальності G3 «Електрична інженерія».

Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна гідно представила команда здобувачів освіти та їх керівників з кафедри електротехніки та електроенергетики навчально-наукового інституту «Українська інженерно-педагогічна академія». За результатами змагань наша команда має весь набір нагород будь-якого ґатунку:

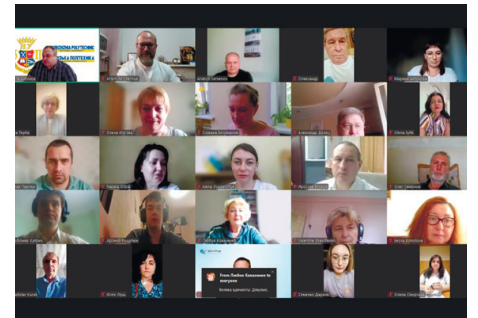
- І місце (секція «Джерела та споживачі електричної енергії») – Данило Подопригора (керівник Артем Чернюк);
- І місце (секція «Лабораторне обладнання для дослідження електротехнічних систем») – Олександр Сальков (керівник Костянтин Бровко);
- ІІ місце (секція «Автоматизовані енергозберігальні електромеханічні системи») – Євген Сторчак

(керівник Юлія Олійник);

- ІІ місце (секція «Джерела та споживачі електричної енергії») – Богдан Головченко (керівник Павло Васюченко);
- ІІІ місце (секція «Математичне моделювання електротехнічних комплексів та систем») – Богдан Михайлов (керівник Ігор Кирисов).

Усі учасники команди стали лауреатами конкурсу. Каразінці вкотре доводять свою високу кваліфікацію та показують свої найкращі якості. Такий вагомий результат свідчить про якісну підготовку каразінських електриків та високий рівень внутрішнього відбору на ІІ турі конкурсу.

Вітаємо команду переможців та їхніх керівників з вагомою і впевненою перемогою! Окрема подяка доценту кафедри електротехніки та електроенергетики Анатолію Тарасенку за кваліфіковане суддівство й участь у роботі журі конкурсу.

ВІЗИТИ

ДО КАРАЗІНСЬКОГО ЗАВІТАВ ПРОФЕСОР ФІЛОСОФІЇ НАНЬЯНСЬКОГО ТЕХНОЛОГІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ (СІНГАПУР) ДЖАКОБ СТЕГЕНГА

29 травня 2026 року на запрошення навчально-наукового інституту філософії, культурології, політології Каразінський університет відвідав професор філософії Наньянського технологічного університету (Сінгапур) Джакоб Стегенга.

За програмою візиту відбулася зустріч з ректором університету Тетяною Кагановською, а також

лекція «Філософія науки» (в онлайн-та офлайн-форматі) для викладачів і аспірантів університету.

Під час лекції відбулася презентація книги Джакоба Стегенги «Серце науки», яка нещодавно була опублікована.

Також заплановано проведення циклу лекцій професора Д. Стегенги для студентів і аспірантів Каразінського університету.

30-РІЧЧЯ КОНСТИТУЦІЇ УКРАЇНИ!

«КОНСТИТУЦІЯ – ЦЕ НЕ ПРОСТО ТЕКСТ. ЦЕ СУСПІЛЬНИЙ ДОГОВІР ПОКОЛІНЬ, ЯКИЙ ВИЗНАЧАЄ, ЯКОЮ БУДЕ УКРАЇНА ЗАВТРА»: ДЕКАН ЮРИДИЧНОГО ФАКУЛЬТЕТУ ВІТАЛІЙ СЕРЬОГІН

Конституція України вже тридцятиліття є фундаментом української державності та дороговказом у захисті прав і свобод людини. Що означає Основний Закон сьогодні, коли країна виборює свою незалежність? Про це та про сучасні виклики юридичної професії говоримо з деканом юридичного факультету, доктором юридичних наук, професором Віталієм Серьогіном.

– Пане Віталію, що для України сьогодні означає Конституція – особливо в умовах війни?

– Сьогодні Конституція України є не лише Основним Законом держави, а й фундаментом української державності, правопорядку та національної стійкості в умовах найважчого випробування за всю історію незалежності. У час повномасштабної війни вона набуває особливого значення як акт, що визначає засадничі цінності українського суспільства, межі здійснення державної влади та гарантії захисту прав людини.

Конституція є цілісною та системною правовою конструкцією, у якій кожне положення пов'язане з іншими нормами та працює для забезпечення стабільності конституційного ладу. Саме тому, навіть в умовах воєнного стану, вона залишається основою функціонування всіх державних інститутів. Війна не скасовує Конституцію – навпаки, вона підкреслює її значення як правового орієнтира, що дозволяє державі діяти в надзвичайних умовах і не відмовлятися від демократичних принципів.

Особливо важливою є гуманістична спрямованість Конституції. Попри необхідність захисту державного суверенітету та національної безпеки, Конституція нагадує, що головною

цінністю залишається людина, її життя, гідність і свобода. Саме заради захисту цих цінностей Україна веде боротьбу.

Конституція має й важливе міжнародно-правове значення. Вона демонструє світові, що навіть під час війни Україна залишається правовою та демократичною державою, відданою принципам верховенства права, прав людини та міжнародного правопорядку. Саме конституційні принципи лежать в основі європейської інтеграції України,

виконання міжнародних зобов'язань та гармонізації національного законодавства з правом Європейського Союзу.

Водночас війна виявила низку нових викликів для конституційної системи. Після перемоги Україна неминуче повернеться до порядку денного конституційної реформи. Насамперед потребуватиме завершення реформа децентралізації, яка має остаточно закріпити сучасну модель місцевого самоврядування. Крім того, досвід війни

30-РІЧЧЯ КОНСТИТУЦІЇ УКРАЇНИ!

показав необхідність більш детального конституційного регулювання функціонування державної влади та місцевого самоврядування в умовах особливих правових режимів, зокрема воєнного та надзвичайного стану.

– Як змінюється юридична освіта під час війни?

– Війна стала серйозним викликом для юридичної освіти, але водночас і потужним стимулом для її оновлення. Якщо раніше юридична освіта часто концентрувалася переважно на вивченні внутрішнього законодавства, то сьогодні вона дедалі більше інтегрується в міжнародний правовий простір.

Особливого значення набули такі дисципліни, як міжнародне гуманітарне право, міжнародне кримінальне право, право міжнародної безпеки, захист прав людини під час збройних конфліктів, документування воєнних злочинів та механізми міжнародної відповідальності держав. Українські студенти-правники фактично набувають унікального досвіду вивчення права в умовах реального історичного процесу, який формуватиме міжнародну правову практику на десятиліття вперед.

Водночас юридична освіта набуває більш практичного характеру. Майбутні юристи долучаються до роботи правових клінік, громадських організацій, міжнародних проєктів із захисту прав людини та допомоги постраждалим від війни. Це сприяє формуванню не лише професійних знань, а й розуміння соціальної відповідальності юридичної професії.

Важливим напрямом стає також підготовка фахівців для майбутнього післявоєнного відновлення країни. Уже сьогодні необхідні юристи, які розумітимуть питання відновлення територій, компенсаційних механізмів, реформування системи публічної влади, розвитку місцевого самоврядування та вдосконалення конституційного законодавства.

Сучасна юридична освіта має формувати не лише знавця законів, а й

захисника конституційних цінностей, здатного забезпечувати верховенство права навіть у кризових умовах.

– Де сьогодні знаходять роботу випускники-юристи? Яка ситуація на ринку праці?

– Попит на юристів сьогодні залишається високим. З початком повномасштабної війни чимало досвідчених фахівців виїхали за кордон, тож для молодих спеціалістів відкрилося більше можливостей для професійного старту. За результатами наших опитувань, більшість студентів, особливо магістрантів, працевлаштовуються ще під час навчання. Наші студенти працюють помічниками адвокатів і суддів, у юридичних компаніях, зокрема міжнародних, а після завершення навчання стають адвокатами, працюють у правоохоронних органах, на державній та муніципальній службі. Водночас близько 20% випускників успішно реалізують себе в суміжних галузях – IT-компаніях, туристичному бізнесі, сфері торгівлі, де юридична освіта також є вагомим перевагою.

Одним із найперспективніших напрямів сьогодні є служба пробації. Нещодавно наш університет уклав договір про співпрацю з органами пробації Харківської області, що відкриває для студентів нові можливості для практики, стажування та подальшого працевлаштування.

– Які виклики стоять перед молодими юристами сьогодні? Чому молоді важливо розуміти свої конституційні права саме зараз?

– Перед молодими юристами сьогодні стоять виклики, яких не знало жодне покоління українських правників за час незалежності. Йдеться не лише про необхідність працювати в умовах війни, а й про участь у формуванні правових засад повоєнної України.

Молоді юристи мають бути готовими працювати з питаннями міжнародної відповідальності за злочин агресії, воєнні злочини, відшкодування завданої шкоди, захисту прав ветеранів, внутрішньо переміщених осіб, родин загиблих та постраждалих від війни. Водночас перед ними стоять питання модернізації державних інститутів та участі в новому етапі конституційного розвитку України.

Не менш важливим є розуміння молодими людьми власних конституційних прав. Конституція є не лише документом для державних органів чи юристів. Вона визначає правовий статус кожного громадянина, закріплює механізми захисту прав та встановлює межі втручання держави у сферу особистої свободи.

Особливо актуальним це є в умовах воєнного стану, коли частина прав може зазнавати законних тимчасових обмежень. Молодь повинна розуміти, які права можуть бути обмежені, а які залишаються непорушними навіть за надзвичайних обставин. Таке розуміння є запорукою правової культури та громадянської відповідальності.

Крім того, знання Конституції є необхідною передумовою розвитку громадянського суспільства. Активні громадяни, які усвідомлюють свої права та обов'язки, здатні ефективно

30-РІЧЧЯ КОНСТИТУЦІЇ УКРАЇНИ!

контролювати діяльність влади, брати участь у місцевому самоврядуванні, захищати демократичні інститути та сприяти розвитку правової держави.

– Коли ви вперше відчували, що Конституція – це не абстрактний текст, а жива основа держави?

– Для багатьох конституціоналістів таке усвідомлення приходить поступово, через практичне спостереження за тим, як конституційні норми впливають на реальне життя суспільства. Конституція перестас бути лише юридичним текстом тоді, коли стає зрозуміло, що саме вона визначає правила співіснування держави, суспільства та людини.

Особливо яскраво це проявляється в періодисуспільнихкризітрансформацій. Саме тоді стає очевидним, що Конституція забезпечує легітимність державної влади, безперервність функціонування інститутів, стабільність правопорядку та передбачуваність суспільного розвитку.

Останні роки стали для України переконливим підтвердженням цього. В умовах війни конституційні механізми дозволили зберегти безперервність діяльності органів державної влади, забезпечити функціонування місцевого самоврядування, провести адаптацію правової системи до нових викликів та водночас зберегти демократичний характер держави.

Водночас саме практика функціонування Конституції під час війни показала її динамічний характер. Конституція не є застиглим документом. Вона повинна реагувати на суспільні зміни, залишаючись водночас стабільною основою конституційного ладу. Саме тому після завершення війни Україна має осмислити отриманий досвід та врахувати його під час подальшого вдосконалення конституційного регулювання.

– Яка стаття Конституції для вас сьогодні звучить найсильніше?

– Безумовно, особливого значення сьогодні набуває стаття 3 Конституції України, яка визначає людину, її життя і здоров'я, честь і гідність, недоторканність і безпеку найвищою соціальною цінністю.

Ця стаття концентрує в собі гуманістичну філософію українського конституціоналізму. Вона визначає не лише права людини, а й головне призначення держави – служити людині та забезпечувати її права й свободи.

Під час війни ця норма набуває особливої ваги, оскільки нагадує, що боротьба України ведеться не лише за територію чи політичний суверенітет, а передусім за право людини жити у вільному демократичному суспільстві.

Поряд зі статтею 3 надзвичайно актуально сьогодні звучить і стаття 5 Конституції, відповідно до якої носієм суверенітету та єдиним джерелом влади в Україні є народ. Саме український народ своєю стійкістю, солідарністю та відповідальністю щодня підтверджує життєздатність конституційних засад держави.

Не менш важливими є положення Конституції щодо місцевого самоврядування, адже саме громади стали одним із ключових чинників стійкості держави під час війни. Конституційно гарантоване місцеве самоврядування продемонструвало свою ефективність як форма самоорганізації суспільства та важливий елемент демократичного устрою України.

– Що б ви хотіли сказати студентам і молоді в рік 30-річчя Конституції України?

– Тридцятиріччя Конституції України – це не лише ювілей одного з найважливіших державотвірних актів, а й нагода замислитися над тим, який шлях пройшла українська демократія та які виклики стоять перед нею сьогодні.

За ці десятиліття Конституція стала

фундаментом розвитку незалежної України, гарантією прав людини, основою становлення місцевого самоврядування та громадянського суспільства. Вона створила правові передумови для демократичного розвитку держави, інтеграції до європейського правового простору та формування сучасної політичної нації.

Молодим людям варто усвідомити, що Конституція живе не лише в рішеннях судів чи діяльності органів влади. Вона живе в громадянській активності, волонтерському русі, роботі місцевих громад, захисті прав людини, відповідальному ставленні до держави та суспільства. Саме тому майбутнє Конституції залежить не лише від законодавців чи суддів, а й від кожного громадянина.

Попереду на Україну чекає складний період післявоєнного відновлення. Він потребуватиме не лише відбудови міст і громад, а й подальшого вдосконалення конституційної системи. Необхідно буде завершити реформу децентралізації, забезпечити конституційне закріплення сучасної моделі місцевого самоврядування, а також виробити більш детальні механізми функціонування держави в умовах воєнного чи надзвичайного стану. Ці зміни мають здійснюватися виважено, зі збереженням балансу між ефективністю державного управління та гарантіями демократії та прав людини.

Тому в рік 30-річчя Конституції України я хотів би побажати студентам і молоді не лише вивчати Конституцію, а й відчувати її цінність. Поважайте право, захищайте свободу, цінуйте людську гідність і пам'ятайте: Конституція – це не просто текст. Це суспільний договір поколінь, який визначає, якою буде Україна завтра. Саме вашому поколінню належить продовжити розвиток українського конституціоналізму, зміцнити демократію та забезпечити, щоб принципи свободи, справедливості й верховенства права залишалися непорушною основою України.

МИСТЕЦТВО ПІД ЧАС ВІЙНИ

«СУЧАСНЕ МИСТЕЦТВО МАЄ ПРОВОКУВАТИ НА РОЗДУМИ», – НАТАЛІЯ ІВАНОВА, ДИРЕКТОРКА «ЄРМІЛОВЦЕНТРУ» КАРАЗІНСЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ

Цієї весни «ЄрміловЦентр» Каразінського університету представив низку виставок, які об'єднує спільна тема – людина в умовах війни, її пам'ять, вибір і спроба зберегти себе через мистецтво. Про премію “House of Europe”, виставку «Докази життя» та ключові теми майбутніх проєктів ми поговорили з директоркою Наталією Івановою. У цій розмові – про силу художніх висловлювань і те, як мистецтво стає простором діалогу, коли слова виявляються недостатніми.

– 6 травня в «ЄрміловЦентрі» відкрилася виставка «Докази життя» українського фотографа Сергія Мельниченка. Який погляд на досвід війни вона пропонує глядачам?

– Від початку повномасштабного вторгнення Сергій Мельниченко активно займається волонтерською діяльністю. Багато його друзів пішли до лав ЗСУ, і саме на тлі цих обставин, у постійному спілкуванні з ними, народилися проєкти, що рефлексують на події в Україні та досвід життя під час війни. Виставка складається з трьох серій. Перша – «Татуювання війни», у ній зображення людей поєднуються з об'єктами. Це проєкт про пам'ять і закарбування пережитого, про те, як ми намагаємося зберегти моменти, емоції та досвід, які нас змінили, і про спогади – біль, втрати й переживання. Люди прагнуть пам'ятати, а мистецтво допомагає донести цю пам'ять у майбутнє, саме тому фотографії побудовані на нашаруваннях образів та емоцій.

Друга серія, «Плівки з передової», це вже колективний проєкт. Сергій надіслав своїм друзям-військовим камери й попросив зафіксувати їхній повсякденний побут. Те, як вони відпочивають, про що думають, що

слухають, чим живуть у короткі моменти тиші. Попри війну, люди все одно потребують усамітнення, хобі, відпочинку й простих людських речей. Саме це й стало головним фокусом серії. Для мене це дуже щемка частина експозиції... Війна загострює емоції, робить людей більш щирими й відвертими. У таких умовах зникає потреба в умовностях чи «танцях навколо слів» – люди говорять те, що справді хочуть сказати, тут і зараз, бо завтра для цього вже може не бути часу.

Третя серія – «Попід Дніпром». Подорожуючи різними містами, Сергій збирав історії людей і створював їхні портрети. Цей проєкт про те, як війна радикально змінила життя українців. Ми не були народжені для війни, але вона прийшла до кожного з нас, і повернення до колишнього життя вже неможливе. У серії показані люди, які

через війну повністю переосмислили себе: хтось почав опікуватися притулками для тварин, хтось пішов працювати в ДСНС, хтось створив громадську організацію, підтримуючи військових та їхні родини. Звичайні портрети перетворюються на історії про трансформацію людини під впливом війни та про силу продовжувати жити далі.

– Чи може мистецька фотографія впливати на глядача більше за документальну?

– Мистецтво часто здатне донести до людей більше, ніж документальні фотографії чи новинні сюжети. Сергій уже показував цю виставку в Копенгагені й загалом активно представляє свої проєкти за кордоном, тож можемо бачити, як через мистецькі роботи емоції, переживання та людський досвід сприймаються

МИСТЕЦТВО ПІД ЧАС ВІЙНИ

глибше й особистіше. Новини часто переглядаємо швидко, натомість виставка створює зовсім інший простір для взаємодії. Людина зупиняється, вдивляється, проживає побачене. Саме тому мистецька форма інколи працює сильніше за звичайний інформаційний формат.

– Дехто вважає, що харків'янам уже не потрібні виставки про війну, адже вони живуть у цій реальності щодня. Що думаєте про це?

– Неодноразово чула таку думку, але мені здається, що ця виставка не стільки про саму війну, скільки про людей і їхній досвід, тож саме це робить її важливою. Люди, чиє життя кардинально змінилося через вторгнення, мають відчувати, що вони не самі. що їхні переживання зрозумілі іншим, а наш досвід спільний. Мені здається, такі проєкти допомагають говорити про це відкрито й створюють відчуття підтримки та співпереживання.

– Якими б ви хотіли бачити людей після виставки?

– Мені б хотілося, щоб люди змогли хоч ненадовго поставити себе на місце героїв світлин, відчутти з ними спорідненість і зрозуміти, що поруч завжди є чийсь плече. Для мене також дуже важливо, щоб глядачі навчилися формувати власну думку та власне ставлення до побаченого. Саме це є однією з головних функцій сучасного мистецтва – воно актуалізує важливі питання й провокує на роздуми. Ти можеш погоджуватися з роботою або ні, але якщо вона справді працює, то точно не залишає тебе байдужим. І для мене це найголовніше.

– Як би ви підсумували весну в «ЄрміловЦентрі»? Якою вона була для команди й простору загалом?

– Ми розпочали цей рік із виставки художника Гамлета, який кожні два роки робить серію робіт, щодня створюючи по одному малюнку одного формату. У підсумку створюється своєрідний візуальний, як я його називаю, щоденник митця. Це вже була його четверта виставка в нашому центрі. Для нас це дуже цінний проєкт, адже Гамлету вдалося вибудувати

справжній діалог із глядачем. Він добре відомий у Харкові як автор численного стрит-арту, який через свої мистецькі інтервенції в публічний простір міста, сформував свій особливий зв'язок з місцевою спільнотою. Його роботи дозволяють глядачам рефлексувати власний досвід, порівнювати свої переживання з тим, що він фіксує у своїх щоденних малюнках.

Також навесні в нас відбулася виставка «Ковчег», яка була присвячена історії евакуації колекції Тетяни й Бориса Гриньових у 2022 році. Кураторка Марина Конєва ділилася досвідом того, як їй доводилося ухвалювати надзвичайно складні рішення: які роботи евакуювати першочергово, а які залишити в Харкові. Це був емоційно важкий процес, адже кожен вибір фактично визначав долю творів мистецтва, ніби вирішувалося, хто «зайде в ковчег», а хто ні. Саме тому ця виставка вийшла не лише про мистецтво, а й про людей, відповідальність і взаємозв'язок поколінь. Вона привернула увагу до дуже важливих для нас тем – крихкості культурної спадщини та водночас сили тих, хто її зберігає.

– Нещодавно «ЄрміловЦентр» отримав премію “House of Europe” у номінації “Best International Cultural Cooperation” за проєкт “Sense of Safety. Bridges of Solidarity”. Розкажіть про цей проєкт детальніше.

– У 2024 році ми реалізували наш перший міжнародний проєкт від початку повномасштабного вторгнення “Sense of Safety. Bridges of Solidarity”. Він об'єднав митців, інституції та партнерів із різних країн, і для нас це був важливий досвід міжнародної співпраці. Це дуже цінно, коли професійна спільнота бачить і оцінює нашу роботу. Справді, відчуваємо потребу в такій підтримці. Звісно, нагорода – це приємно, і для грантодавців такі проєкти є прикладом того, як фінансування може досягати своєї мети. Для інституцій важливо бачити якісні заявки, продумані концепції та проєкти, які

Презентація книги “Sense of safety” в м. Берлін

МИСТЕЦТВО ПІД ЧАС ВІЙНИ

відповідають їхнім цінностям. Також 9 червня в Берліні презентуватимемо книжку про цей проєкт – про його ідею, процес створення та людей, які були до нього залучені. Пізніше плануємо представити її у «ЄрміловЦентрі».

– Поділіться планами «ЄрміловЦентру» на майбутнє.

– Зараз працюємо над виставкою про Донбас. Ми давно хотіли реалізувати цей проєкт, бо сьогодні ця тема особливо болюча. Виставку створюємо спільно з куратором Віталієм Матухном із Лисичанська. Ще у 2014 році він заснував галерею молодих художників «Неодреши», у межах якої митці створювали інсталяції та виставки в публічних просторах різних міст Донецької та Луганської областей. Це був проєкт про український Донбас і його культурну ідентичність. Після початку повномасштабного вторгнення Віталій виїхав до Львова, а згодом переїхав до Києва. Майбутня виставка буде присвячена культурним кодам Донбасу, які поступово втрачаємо, адже понад десять років Україна фактично не може впливати на культурний простір окупованих територій, і там виростає покоління під впливом російської пропаганди. Це не може не тривожити. Перебуваючи в Україні, ми маємо зберігати ті культурні коди та ідентичність Донбасу, які вважаємо своїми. Тому, окрім самої виставки, плануємо також публічну програму – дискусії та події, які допоможуть привернути увагу до цих питань. Крім того, хочемо відновити мистецьку резиденцію в університеті. Ще у 2019 році, до пандемії COVID-19, у нас діяла міжнародна резиденція, де художники працювали з музейними колекціями та простором університету. Плануємо повернутися до цієї практики, якщо отримаємо грантову підтримку. На жаль, зараз не можемо гарантувати безпеку іноземним митцям, але продовжуємо активно запрошувати до участі українських художників.

ПОДІЇ

«ВОГНЯНІ КРИЛА» КОРЯГІНА ВЖЕ У ХАРКОВІ

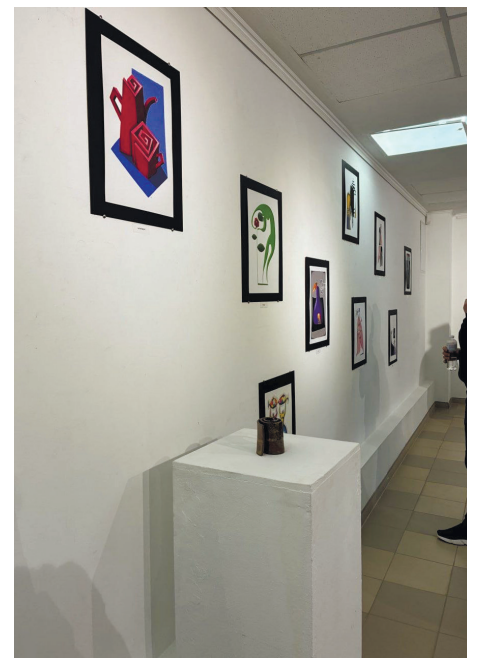
28 травня в художній галереї імені Генріха Семирадського відбулася виставка Віктора Корягіна на тему «Два вогняні крила», де були представлені роботи художника з 2022–2026 років.

Тематика робіт вражає різноманітністю та майстерністю. За словами митця, сюжети його графічних історій народилися з багатого життєвого досвіду: дитячих фантазій, юнацьких мандрів у геологічних експедиціях, занять спелеологією та альпінізмом. «Кожен твір – це відображення моєї внутрішньої свободи та безперервного спостереження за світом», – зазначив Корягін під час виставки. Його роботи сповнені іронії та гротеску, а кожен помах пензля перетворюється на окрему метафору.

Віктор Корягін (псевдонім – Віктор Алекс) – харківський художник-графік та ілюстратор. Випускник економічного та факультету геології, географії, рекреації і туризму Каразінського університету. Працює протягом 30 років у сфері книжкової та станкової графіки, поліграфічного дизайну. Член Національної спілки художників України.

Текст: Родіон БОНДАР.

Фото: Елеонора КАРПЕНКО.

КРАЩІ ВИПУСКНИКИ-2026

ДМИТРО АНОХІН, НАЙКРАЩИЙ ВИПУСКНИК-МАГІСТР ННІ ХІМІЇ: «МЕНЕ ЗАХОПЛЮЄ НАУКА!»

У цьому році з магістратури з особливо високими результатами випускається Дмитро Анохін, студент спеціальності «Хімія». Попри непрості часи, він продовжував займатися наукою, працювати над дослідженнями та навіть долучився до розробки моделей активності сполук проти коронавірусу. У розмові говоримо про любов до професії, роль наставників та пошук мотивації під час навчання.

– Вітаємо з успішним завершенням магістратури! Поділіться, як для вас пройшли ці роки?

– Насправді, думаю, що вони мали пройти інакше, а не з війною та пандемією. Протенеможускаржитися, адже в мене є доволі яскраві спогади зі студентських конференцій, особливо з тих, що проходили очно.

– Як у вас з'явився інтерес до хімії?

– Він зародився в мені ще зі школи, коли я почав брати участь в олімпіадах та дійшов до всеукраїнського рівня. Мене настільки захопила ця наука, що я навіть не вагався між іншими спеціальностями. Саме тому планую продовжувати свою професійну діяльність в аспірантурі.

– Що найбільше подобається в хімії?

– Те, що діяльність у цій науці може бути дуже різноплановою! Як практична, так і експериментальна частини є для мене дуже цікавими, навіть не можу виокремити аспекти, які подобалися б більше чи менше.

– Чим зі своїх досягнень найбільше пишаєтеся?

– Одним із напрямів моєї діяльності була розробка класифікаційної моделі активності проти коронавірусу. Отже, можна сказати, що я зробив певний внесок у боротьбу з цією хворобою. Також займаюся розрахунками та

розробляю моделі, що передбачають активність певних хімічних сполук. Метод, над яким я працював, мені витратний, як порівняти з іншими. Вважаю, що це хороший показник.

– Які викладачі мали найбільший вплив на ваше професійне зростання?

– Можу назвати багатьох, хто сприяв моєму розвитку, але хочу виділити свого наукового керівника, Володимира Венедиктовича Іванова, з яким працюємо ще з мого першого курсу бакалаврату. Він мене багато чого навчив, найголовніше – методів і принципів досліджень у професії. Він дав мені стиль роботи, якого не навчитися, якщо просто слухати лекції.

– Якби зараз могли повернутися на перший курс, що б ви собі сказали?

– Знаєте, ні про що не шкодую. Але я б порадив ніколи не забувати про себе й про відпочинок.

– Які поради щодо успішного навчання могли б дати студентам свого ННІ?

– Основне – це розуміти, навіщо навчаєшся. Треба знайти причину, чому ти на цьому місці, та мотивацію розбиратися в обраній професії. Варто зрозуміти, навіщо тобі наука й що хочеш від неї отримати. Особисто для мене, хімія – це єдиний можливий життєвий шлях. Мені ще зі школи подобалося розв'язувати складні хімічні задачі, а зараз мене приваблює, що я відчуваю свою користь для суспільства.

Меланія РИБАЛКО.

КРАЩІ ВИПУСКНИКИ-2026

«УСПІХ ПОЧИНАЄТЬСЯ З МОТИВАЦІЇ»: НАЙКРАЩИЙ ВИПУСКНИК ФАКУЛЬТЕТУ МАТЕМАТИКИ І ІНФОРМАТИКИ ОЛЕКСІЙ БАЛАШОВ – ПРО НАВЧАННЯ, ІТ І ВИБІР, ЯКИЙ ВИЗНАЧАЄ МАЙБУТНЄ

Навчання в університеті Олексія Балашова припало на непростий час: пандемія COVID, дистанційний формат і повномасштабна війна докорінно змінили студентське життя. Попри це, він став найкращим випускником факультету математики і інформатики, успішно поєднавши навчання з роботою в ІТ. В інтерв'ю Олексій розповів, чому обрав Каразінський університет, які викладачі найбільше вплинули на його професійне становлення, чому мотивація важливіша за будь-які поради з тайм-менеджменту та що варто знати майбутнім студентам.

– Чому обрали саме факультет математики і інформатики?

– *Ще зі школи я навчався в математичному класі, тому технічний напрям був для мене цілком природним вибором. На момент вступу Каразінський університет був одним із лідерів серед українських університетів, а факультет математики і інформатики вважався одним із найсильніших у технічній галузі. Саме тому вступив сюди, а згодом продовжив навчання в магістратурі, адже був повністю задоволений своїм вибором.*

– Що найбільше запам'яталося за роки навчання?

– *Мій студентський шлях припав на дуже різні періоди. Починав навчатися ще очно, потім настала пандемія COVID-19, останні півтора року бакалаврату проходили дистанційно, у магістратурі я навчався вже під час війни. Через це важко виділити якусь одну подію – весь цей період був особливим.*

– Які викладачі чи дисципліни найбільше вплинули на вас?

– *Мені справді пощастило з викладачами. Майже з усіма було цікаво працювати, а це трапляється не так часто. Матеріал викладали змістовно, без зайвої «води», навіть міжфакультетські дисципліни, які я обирав, були корисними та цікавими.*

– Як вдалося настільки успішно поєднувати навчання та інші справи?

– *Насамперед усе залежить від мотивації. Якщо чітко розумієш, навіщо тобі знання і як вони знадобляться в майбутньому, тоді знаходяться і час, і можливості. Якщо ж мотивації немає, то жодні поради з тайм-менеджменту не допоможуть. Можливо, це просто означає, що людина займається не тим, що їй справді цікаво.*

– Як би ви охарактеризували свій

факультет?

– *Через дистанційний формат зараз складно оцінювати студентське життя. Але, якщо чесно, коли немає серйозних проблем чи претензій, це вже хороший показник. Звісно, хотілося б більше очного спілкування, лекцій і зустрічей. Сподіваюся, що після нашої перемоги ми всі повернемося до повноцінного університетського життя.*

– Що б порадили абітурієнтам, які планують вступати на факультет математики і інформатики?

– *Тут точно не буде легко. Але якщо ця спеціальність вам справді цікава й ви розумієте, навіщо вона вам потрібна, тоді варто наполегливо працювати, постійно навчатися, відкривати для себе нові напрями й розвиватися саме в тих сферах, які вас захоплюють.*

– Як бачите свій професійний шлях після завершення навчання?

– *Уже кілька років працюю в ІТ і планую й надалі розвиватися саме в цій сфері.*

Родіон БОНДАР.

КРАЩІ ВИПУСКНИКИ-2026

ОЛЕКСАНДР БОБКО, КРАЩИЙ ВИПУСКНИК-МАГІСТР ЕКОНОМІЧНОГО ФАКУЛЬТЕТУ: «УНІВЕРСИТЕТ СТАВ ПЛАТФОРМОЮ ДЛЯ ЗНАЙОМСТВА З ФАХІВЦЯМИ З РІЗНИХ СФЕР»

Один з кращих випускників магістратури економічного факультету Каразінського університету Олександр Бобко розповів про найяскравіші спогади студентських років, свій професійний розвиток, роботу в сучасному бізнес-середовищі та поділився порадами для нинішніх студентів.

– Що вам найбільше запам'яталось за час навчання в Каразінському університеті?

– Найбільше мені запам'яталися люди, з якими вдалося познайомитися в університеті: однокурсники та викладачі, з багатьма з яких ми підтримуємо зв'язок і сьогодні. Особливо цінними стали цікаві думки, професійні поради та практичний досвід, якими ділилися викладачі й запрошені представники бізнесу під час лекцій, зустрічей і заходів, що організував університет. Саме спілкування з такими людьми надихало на розвиток і допомагало по-новому дивитися на майбутню професію.

– Чому свого часу ви обрали саме економічний факультет Каразінського?

– Обираючи університет, я шукав середовище, яке не лише забезпечить якісну освіту, а й створюватиме можливості для особистісного та професійного розвитку. Саме тому обрав Каразінський університет та економічний факультет. Важливу роль також відіграло те, що університет активно співпрацює з бізнесом, залучає практиків до освітнього процесу та надає студентам можливість здобувати актуальні знання й навички, необхідні для майбутньої кар'єри.

– Яким був ваш найбільший успіх під час навчання в магістратурі?

КРАЩІ ВИПУСКНИКИ-2026

– Для мене найбільшим досягненням стала можливість успішно поєднувати навчання з професійною діяльністю та одразу застосовувати здобуті знання на практиці. Багато тем і підходів, які ми вивчали під час навчання, я використовував у своїй роботі, що робило освітній процес особливо корисним і змістовним. Такий досвід дозволив не лише краще засвоювати матеріал, а й бачити його реальну цінність у професійній діяльності.

– Чи допоміг Каразінський університет зробити перші кроки в кар'єрі? Якщо так, то як саме?

– Каразінський університет дає студентам можливість здобути не лише ґрунтовні теоретичні знання, а й практичні навички, які допомагають бути більш конкурентоспроможними на початку професійного шляху. У моєму випадку навчання допомогло систематизувати вже наявний практичний досвід, глибше зрозуміти бізнес-процеси, особливості управління та розвитку компаній. Крім того, університет став платформою для знайомства з фахівцями з різних сфер, що дало можливість здобути цінні знання, нові професійні контакти та краще зрозуміти сучасні тенденції у сфері бізнесу.

– Де працюєте зараз і чим займаєтеся?

– Наразі я працюю керівником з розвитку партнерської мережі української системи автоматизації управління підприємством MASTER. Моя діяльність охоплює розвиток партнерського напрямку, управління продажами та побудову ефективної взаємодії між компанією, партнерами й клієнтами. Основна мета моєї роботи – створення та підтримка довгострокових партнерських відносин, які сприяють розвитку бізнесу та впровадженню сучасних управлінських рішень.

– Які професійні цілі ставите перед собою після магістратури?

– Планую й надалі розвиватися у сфері менеджменту та вдосконалювати свої

управлінські компетенції. Навчання в магістратурі дало мені нові знання, практичні навички та ширший погляд на сучасні управлінські процеси. У майбутньому прагну ефективно застосовувати цей досвід у професійній діяльності, реалізовувати нові проекти та брати участь у розвитку компаній і команд.

– Що б ви побажали студентам економічного факультету, які сьогодні навчаються в Каразінському?

– Не обмежуватися лише навчальними дисциплінами та максимально використовувати всі можливості, які надає університет. Варто брати участь у проєктах, спілкуватися з викладачами й представниками бізнесу, відвідувати професійні заходи та розширювати коло знайомств. Саме такий практичний досвід, нові контакти та активна позиція часто стають не менш цінними для майбутньої кар'єри, ніж знання, здобуті в аудиторії.

КРАЩІ ВИПУСКНИКИ-2026

«ТІЛЬКИ ПРАЦЮВАТИ, ПРАЦЮВАТИ, ПРАЦЮВАТИ, НЕ ВТРАЧАТИ МОТИВАЦІЇ ТА ЖАГИ ДО ПІЗНАННЯ», – НАЙКРАЩИЙ ВИПУСКНИК ФІЗИЧНОГО ФАКУЛЬТЕТУ ОЛЕКСІЙ ВАРАВА

Фізика для багатьох асоціюється зі складними формулами, законами та нескінченними обчисленнями. Та для тих, хто одного разу відкрив її для себе, вона стає способом зрозуміти світ. Найкращий випускник-магістрант фізичного факультету Олексій Варавя розповів, як випадковий вибір перетворився на справу життя, чому лабораторні заняття стали найяскравішими спогадами студентства та що допомагає досягати успіху.

– Чому обрали саме фізичний факультет? Що стало вирішальним?

– Якщо чесно, до 11 класу я зовсім не знав, куди вступати. Не було й предмета, який давався б мені особливо легко. Але зрештою обрав фізику, адже саме вона дає відповіді і на прості, і на надзвичайно складні питання про світобудову та явища, які нас оточують. Так, це не проста наука, але водночас неймовірно захоплива. Озираючись назад, можу впевнено сказати: з вибором я точно не помилюся.

– На вашу думку, чому саме вас обрали найкращим випускником-магістрантом?

– Хороше запитання. На нашому курсі було багато талановитих і працюючих студентів, тому для мене велика честь отримати таке визнання. Протягом навчання я завжди намагався працювати на максимум, відповідально ставився до кожного предмета та завдання. Але ніколи не оцінював свої успіхи з погляду викладачів, тому не можу сказати, що саме стало визначальним фактором під час ухвалення цього рішення.

– Які моменти студентського життя залишили найяскравіші спогади?

Можливо, це було дослідження, проєкт чи якась особлива подія?

– Навпевно, найбільше запам'яталося написання бакалаврської роботи. Я дуже хвилювався, адже працював над непростю темою з теоретичної фізики під керівництвом чудового професора Захара Олександровича Майзеліса, якого добре знають і поважають на нашому факультеті. Попри складність теми, ця робота була надзвичайно цікавою. У нас склалася справді плідна співпраця, яка дала мені багато нового досвіду.

Не мени цінними були лабораторні практикуми, коли навчання відбувалося офлайн в університеті. Саме там фізика перестає бути лише формулами на папері – її можна буквально відчувати руками. Можливість власноруч проводити експерименти, працювати з обладнанням і бачити, як теорія оживає на практиці, стала одним із найяскравіших вражень за всі роки навчання.

– Які викладачі або дисципліни найбільше вплинули на вашу академічну діяльність?

– Було багато цікавих дисциплін, особливо що стосується фізики, тому виокремити щось конкретно складно. Але хотів би відзначити, що для мене взагалі навчання ділиться на до і після, на офлайн і онлайн. Як виявилось, курс одного й того ж професора, дуже освіченого та з великим педагогічним досвідом, в онлайн-форматі сприймається зовсім не так, як під час лекцій в аудиторіях. На мою думку, головною умовою успішного онлайн-викладання є здатність викладача тримати увагу студента та забезпечувати їхнє максимальне занурення в тему, що є ключем до

якісного сприйняття інформації. Ось, наприклад, чудовий викладач Скляр В'ячеслав В'ячеславович, який вів у нас курс «Методи лекційного експерименту». Попри те, що нас було всього троє, ці заняття були настільки насиченими та захопливими, що ми повністю занурювалися в обговорення теми, розбираючи кожен нюанс експерименту. Що було кінцевою метою? Кожен з нас мав розробити власний експеримент. Звісно, нам доводилося працювати в себе вдома та обходитися різними підручними засобами. Але це все не закінчилося просто здачею готового завдання, як це часто буває. Далі ми колективно переглядали експерименти, навчалися їх аналізувати та давати відгуки й зауваження стосовно технічної,

КРАЩІ ВИПУСКНИКИ-2026

педагогічної та практичної реалізації кожної з робіт. Це було максимально живе спілкування, якого зараз часто бракує під час онлайн-навчання. Такий інтерактивний підхід перетворив звичайну роботу над помилками на інструмент професійного зростання. Саме завдяки цьому курсу я зрозумів, що за правильного підходу навіть складні фізичні завдання можна успішно реалізувати.

– Як вам вдається так успішно організувати навчання? Поділіться порадами щодо тайм-менеджменту.

– Найважливіше – це планування часу та власних сил, тож я старався опрацьовувати матеріал одразу ж після його проходження, як кажуть, на свіжу голову. Так його краще закріплювати, домашні завдання легше виконувати й дедлайни не горять. Ще можу порадити зміну діяльності: з розумової на фізичну. Це допомагає відновитися й не перегоріти, також підтримує у формі.

– Розкажіть про ваш факультет.

– Наш факультет один з найстаріших, тож він має свою традицію, але водночас викладачі працюють над тим, щоб впроваджувати сучасні методи викладання й тримати нас в курсі основних тенденцій наукового розвитку. Також адміністрація завжди готова піти назустріч своїм студентам і підтримати їх.

– Що порадили б абітурієнтам, які будуть вступати на ваш факультет та спеціальність?

– Справді, багато хто боїться обирати природничі науки, і не лише фізику, бо вважає, що це дуже складно. Так, це непросто, і далеко не все буде зрозуміло одразу. Але головне – не кидати, а доводити все до кінця, і в процесі навчання до вас обов'язково прийде усвідомлення матеріалу. Тільки працювати, працювати, працювати, не втрачати мотивації та жаги до пізнання. Для студентів-фізиків абсолютно нормальною є ситуація, коли вони не можуть збагнути все повністю, навіть після закінчення курсу, адже в цій дисципліні важливо вловити

саме фізичну суть явища, а не просто завчити напам'ять якісь правила та закони. Тому справжнє, глибоке розуміння інколи приходить через пів року, чи навіть рік, коли пройдеш це кілька суміжних курсів. Головне – наполегливість, і тоді результат обов'язково буде.

– Яким бачите своє подальше професійне життя після закінчення навчання?

– Хочу продовжити свій академічний шлях, щоб бути аспірантом, тому вже записався на вступні іспити, адже це так багато планів та проблем, які хотів би дослідити.

– Що будете згадувати після закінчення магістратури?

– Я точно не забуду, як ми готувалися до виступу в альма-матер. Тоді всі працювали разом, і це нас дуже згуртувало й здружило, а також залишило багато позитивних емоцій.

Родіон БОНДАР.

КРАЩІ ВИПУСКНИКИ-2026

КАРИНА МЕДВЕДЕВА, НАЙКРАЩА ВИПУСКНИЦЯ-МАГІСТР МЕДИЧНОГО ФАКУЛЬТЕТУ: «НАЙВАЖЛИВІШЕ, ЩО МИ МАЄМО, – ЦЕ ЖИТТЯ, ЯКЕ НАПОВНЮЄМО ВЛАСНИМИ МРІЯМИ, ІДЕЯМИ ТА ЦІННОСТЯМИ»

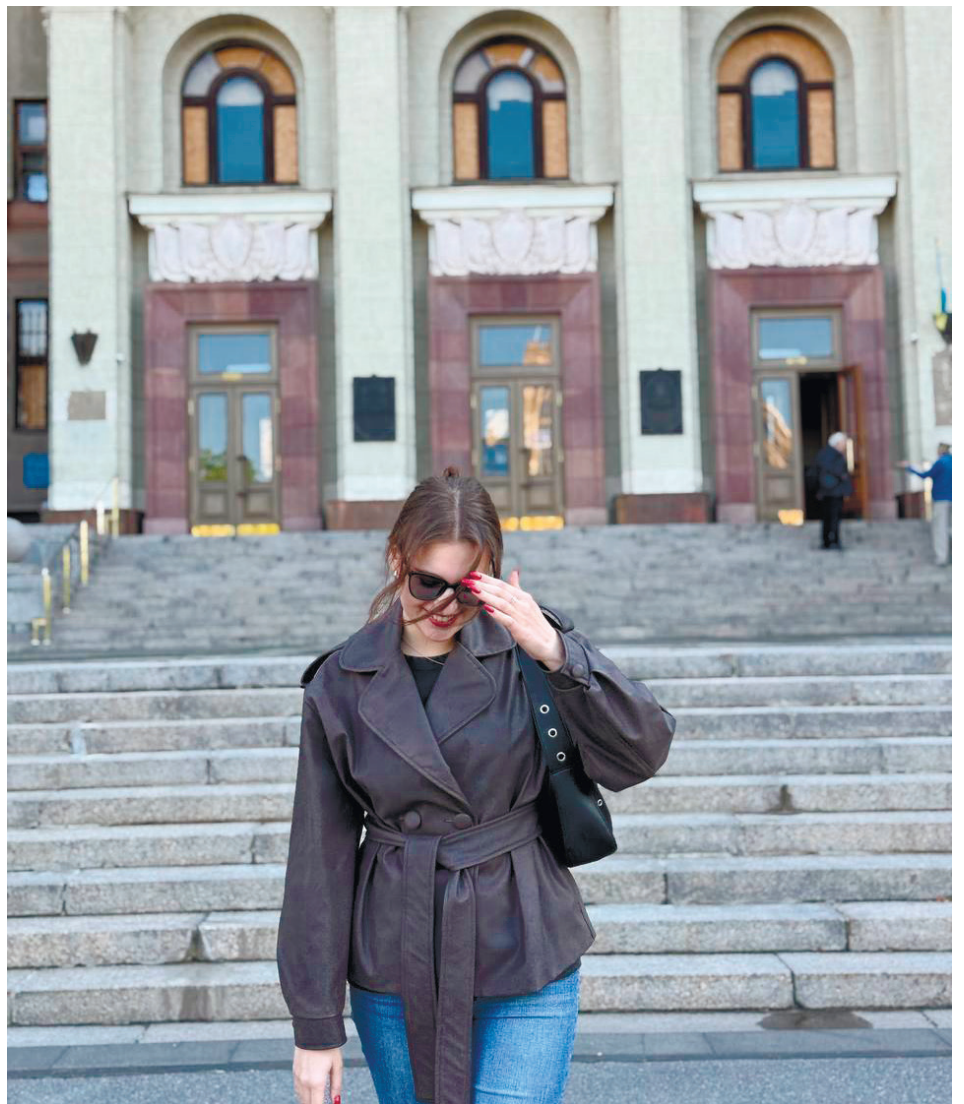
Карина Медведєва – найкраща випускниця магістратури медичного факультету, яка в розмові поділилася спогадами зі студентського життя, з міжнародної мобільності у Швеції, з навчання під час пандемії та війни. Шість років навчання, наукові проекти, евакуація з-під обстрілів і незламне бажання рухатися вперед – Карина згадує моменти, що назавжди змінили її, та випробування, які стали поштовхом до зростання.

– Вітаємо з успішним завершенням магістратури! Поділіться, як для вас пройшли ці роки?

– Для мене вони пролетіли дуже швидко, здається, тільки вчора я стояла в черзі до приймальної комісії, а сьогодні вже закінчую університет. Це був неймовірно цікавий, але водночас і складний період, адже моє навчання припало на пандемію Covid-19, а тоді ще й на повномасштабне вторгнення. Незважаючи на всі труднощі, я з впевненістю можу сказати, що ці шість років були для мене надзвичайно важливими та пізнавальними. Я відвідувала всі офлайн-заходи, які тільки могла і, зокрема, завдяки цьому досягла багатьох вершин, про які й не мріяла. Я прийшла в Каразінський університет, сповнена натхнення та юнацьких мрій, а зараз випускаюся з нього з відчуттям, що стала ще більш наполегливою та завзятою в досягненні власних цілей.

– Як ви зацікавилися медициною?

– Ще в школі я брала участь у турнірах з біології та олімпіадах, тому вже тоді знала, що хочу пов'язати своє життя з цією сферою. Спершу була впевнена, що вступатиму на біологічний факультет, але в II класі побачила в Instagram допис про день відкритих дверей на

медичному факультеті. Ми з мамою поїхали туди, і я досі пам'ятаю те враження від симуляційного центру: тоді відчувала, що хочу навчатися саме тут. Хоча я також розглядала факультет психології, зрештою пройшла за першим пріоритетом на медичний. Моя прабабуся була отоларингологом, і я пам'ятаю її зворушливу реакцію, коли сказала їй, що теж буду лікарем. Вона тоді відповіла, що напевно хтось у нашій родині

зробив правильний вибір. Звичайно, це величезна відповідальність, яку я усвідомлювала вже тоді, але про свій вибір жодного разу не пошкодувала і без вагань зробила б його ще раз.

– Який найяскравіший спогад зі студентського життя?

– Їх дуже багато насправді, але найяскравіший усе-таки пов'язаний з

КРАЩІ ВИПУСКНИКИ-2026

моїм досвідом навчання за програмою Erasmus+ у Швеції. На той момент навчалася на п'ятому курсі, думала, що мій максимум – це брати участь у наукових конференціях, але доля підкинула нове випробування. Я мріяла з першого курсу поїхати за цією програмою на навчання, але мене зупиняла невпевненість у власних знаннях. Думаю, що багатьом знайомий синдром самозванця, і всі знають, як тяжко з ним боротися. Саме поїздка у Швецію нарешті допомогла мені подолати його. Звичайно, було дуже страшно, адже виходити із зони комфорту завжди неприємно, але пишаюся собою, що все ж наважилась на це. Ми з дівчатами вперше їхали за кордон самі, планували всі маршрути так, щоб паралельно подивитися на якісь особливості архітектури, зокрема, у містах, де були проїздом. Ніколи не забуду, як ми бігали аеропортом у Стокгольмі, шукаючи нашу платформу. Швеція мені дуже сподобалась, незважаючи на те, що там дуже холодно. Ми щодня багато гуляли, знайомилися з місцевими жителями, які були до нас дуже привітні. Також я вдячна нашим одногрупникам з інших країн, зокрема, Ефіопії, Бангладешу, Норвегії та, звичайно, Швеції, за те, що вони знайомили нас з місцевою культурою й ділилися своїми знаннями. На заняттях у нас була групова робота, де ми обмінювалися досвідом. Перший день мені було неймовірно тривожно, але коли нарешті розслабилася, то відчула задоволення від того, що я зараз тут і маю можливість навчатися. Ми також багато уваги приділили підтримці України в повномасштабному вторгненні. Я навчила наших одногрупників багатьох українських слів, чим неймовірно пишаюсь. Ми досі підтримуємо зв'язок, це дуже цінно для мене.

– Чим зі своїх досягнень найбільше пишаєтесь?

– Насправді це запитання доволі складне, адже приводів для гордості багато. Насамперед вдячна долі, що змогла стати старостою курсу. Хоча це сталося не одразу, я таки досягла цієї мети. У школі мене не обрали

старостою, і після того я тривалий час вагалася, чи варто знову висувати свою кандидатуру, тому щиро пишаюся, що змогла подолати цей внутрішній бар'єр. Також важливою перемогою для мене став другий курс, коли я вийшла із зони комфорту й наважилася написати першу наукову роботу з фтизіатрії. Це стало початком мого великого шляху в науці: протягом усього навчання я готувала дослідження з різних дисциплін та брала участь у численних конкурсах. Раніше це здавалося чимось недосяжним, але тепер знаю: якщо ти наполеглива та цілеспрямована людина – усе вийде. Проте найбільше зараз пишаюся своєю стійкістю. Буквально за крок до фінальних іспитів я опинилася заблокованою в Харківській області через цілодобові обстріли. Ми чекали на евакуацію близько тижня, і часом здавалося, що цей день ніколи не настане. Безмежно вдячна друзям, одногрупникам та всім небайдужим людям, які пропонували допомогу. Ця подія залишила глибокий слід у моїй душі, але пишаюся своєю силою духу. Попри все, я не опустила руки, не здалася й склала всі іспити на відмінно.

Переконана: найважливіше, що ми маємо, – це життя, яке наповнюємо власними мріями, ідеями та цінностями. Потрібно завжди пам'ятати, що попри будь-які зовнішні обставини, ми повинні продовжувати свій шлях і плекати власні мрії.

– Які викладачі мали найбільший вплив на ваше професійне зростання?

– Хочу виділити саме чотирьох викладачів, які найбільше вплинули на мене як на особистість. По-перше, я неймовірно вдячна Волобуєвій Ользі Вікторівні, завідувачці кафедри інфекційних хвороб та клінічної імунології, адже завдяки їй я дізналася про програму Erasmus+ у Швеції, саме вона подарувала мені те відчуття впевненості, що в мене все вийде. Ми також цього року написали наукову роботу з інфекційних хвороб, це була дуже плідна й кропітка праця. По-друге, я вдячна Сапричовій Ларисі Віталіївні, яка колись викладала в мене пропедевтику внутрішніх хвороб, за те, що дала мені приклад того, яким чудовим може бути науковий керівник, а також витратила свій час на те, щоб пояснити мені кардіологію, яка мені раніше давалася складно. Вона для мене є прикладом того, як можна любити свою справу й бути їй відданою, незважаючи ні на що. По-третє, я також хотіла б подякувати Вінніковій Наталії Валеріївні, яка викладала в мене військову епідеміологію та частково інфекційні хвороби, за те, що навчила мене розуміти складні механізми виникнення інфекційних хвороб і завдяки такій потужній базі знань я мала можливість закріпити їх на практиці. Наталія Валеріївна ділилась з нами власним досвідом, надавала доступ до різноманітних лекцій, де

КРАЩІ ВИПУСКНИКИ-2026

ми могли розширити власні знання. І, по-четверте, я вдячна Омельченко Людмилі Віталіївні, яка викладала в мене акушерство та гінекологію, за те, що неймовірно цікаво й науково обгрунтовано пояснювала нам на заняттях надзвичайно важкі питання цього предмету. Я ставила безмежну кількість питань, адже Людмила Віталіївна дуже любить свій предмет і його неможливо не любити у відповідь.

– Розкажіть про своє життя поза межами університету. Яке у вас хобі? Що захоплює?

– Багато часу проводжу зі своїми друзями та рідними, але також люблю й вечори на самоті. Усі кажуть, що я непосидюча й мені мало навчання в університеті, тому відвідую численні тренінги та наукові заходи. У мене дуже багато хобі, намагаюсь їх міксувати, але через насичений графік інколи це важко. У вільний час відвідую заняття з вокалу, займаюся цим з дитинства, колись навіть мріяла стати співачкою, але зараз це для мене радше спосіб зняти напругу та відновити сили. Також люблю в'язати гачком одяг та дитячі іграшки, які передаю до організації «Чарівниці добра». Ми в'яжемо речі військовим і дітям-сиротам, зокрема. І моє найбільше хобі – це читання. Коли проживала в Харківській області, у мене була власна бібліотека, де було 44 книги. На жаль, наразі я її втратила через вимушений переїзд, але маю надію, що колись вона повернеться до мене. Мої друзі подарували мені вже купу нових книжок. Це гріє моє серце, я вдячна долі, що мене оточують такі люди. Зокрема, я втратила свій комплект «Атлант розправив плечі» Айн Ренд і моя подруга подарувала мені його знов. Філософія цього роману неймовірно надихає мене, адже в головних героях я бачу себе та власну боротьбу. Також дуже люблю тварин, тому прихистила двох котів, яких брала на перетримку, але зрештою залишила в себе.

– Якби зараз могли повернутися на перший курс, що б ви собі сказали?

– Не бійся пробувати нове, не лякайся відмов і роби те, що приносить

тобі задоволення. Люди завжди обговорюватимуть твої вчинки, у тебе не вийде подобатися всім, але істина в тому, що ти маєш подобатися собі. Не чекай кращого моменту, дій тут і зараз, не буде ідеального часу для твоїх мрій: є лише цей момент. Будь відкрита до нового, навчися швидко адаптуватися та ухвалювати правильні рішення. Не завантажуй себе великою кількістю роботи, не женися за ілюзорним ідеалом, лишайся вірною власним принципам і нехай ти керуєш емоціями, а не вони тобою. І найголовніше: навчися чекати. Те, що має статися, усе одно відбудеться, що б ти не робила.

– Які поради щодо успішного навчання могли б дати студентам свого факультету?

– Порадила б насамперед не порівнювати себе з іншими. Кожна людина унікальна і в кожного є свої приховані таланти, які треба розвивати. У кожного є сильні й слабкі сторони, акцент треба робити саме на сильних. Не бійтеся відкривати для себе щось нове, не стійте на місці та використовуйте можливості з розумом. Насправді їх безмежна кількість, але обирати треба ті, які вам подобаються і які зроблять вас кращими. Бережіть своє ментальне здоров'я, дослухайтеся до себе та оточуйте себе правильними людьми, які вас підтримують, а не знецінюють. Будьте непохитними у вірі в себе та в тому, що у вас обов'язково все вийде.

Меланія РИБАЛКО.

КРАЩІ ВИПУСКНИКИ-2026

АНАСТАСІЯ КУРНІЦЬКА, КРАЩА ВИПУСКНИЦЯ- МАГІСТР ННІ «УКРАЇНСЬКА ІНЖЕНЕРНО- ПЕДАГОГІЧНА АКАДЕМІЯ»: «СТУДЕНТСЬКІ РОКИ ЗАКЛАДАЮТЬ ФУНДАМЕНТ МАЙБУТНЬОЇ ПРОФЕСІЇ»

Чотири роки університетського життя завжди стають особливим етапом – часом пошуків, професійного становлення, перших рішень і важливих відкриттів. Для багатьох студентів цей шлях логічно завершується магістратурою, яка підсумовує здобутий досвід і водночас відкриває нові горизонти.

Про досвід навчання та плани на майбутнє говоримо з Анастасією Курніцькою, випускницею магістратури навчально-наукового інституту «Українська інженерно-педагогічна академія».

– Що стало вирішальним фактором у виборі вашої спеціальності?

– Обираючи магістратуру, я насамперед звертала увагу на зміст освітньої програми. Оскільки вже мала базову освіту психолога, мені хотілося не просто продовжити навчання, а розширити свої професійні знання та здобути нові компетентності. Саме тому мою увагу привернула освітня програма «Психотерапія», яка поєднувала ґрунтовну теоретичну підготовку з практичною частиною. У результаті саме вона стала моїм усвідомленим вибором.

– Яким для вас був шлях від вступу до отримання диплома магістра?

– Це був цікавий, насичений і надзвичайно цінний етап мого життя. Особливо приємно вразила відданість викладачів своїй справі: вони завжди були відкритими до спілкування, підтримували студентів і допомагали знаходити відповіді на складні професійні запитання. Звісно, іноді навчання вимагало значних зусиль через великий обсяг інформації та високий рівень відповідальності, проте саме це мотивувало мене глибше занурюватися

КРАЩІ ВИПУСКНИКИ-2026

в професію та розвиватися як фахівцю.

– Які знання чи навички, здобуті під час навчання, вважаєте найкориснішими для майбутньої кар’єри?

– Найціннішою для мене стала можливість застосовувати здобуті знання на практиці. Під час навчання викладачі створювали умови, у яких ми могли спробувати себе в ролі консультантів, відпрацювати професійні навички та отримувати конструктивний зворотний зв’язок. Такий формат навчання допоміг не лише краще зрозуміти особливості майбутньої професії, а й сформуванню впевненості у власних силах. Саме цей практичний досвід став міцним фундаментом для подальшої професійної діяльності.

– Які ваші особисті досягнення або перемоги за роки навчання запам’яталися найбільше?

– Найважливішим досягненням для мене став початок власної практики. Завдяки навчанню я здобула не лише нові знання та професійні навички, а й внутрішню впевненість у своїх можливостях, якої раніше мені бракувало. Цей крок став для мене свідченням професійного зростання та підтвердженням того, що я рухаюся в правильному напрямі.

– Чи був викладач, предмет або подія в університеті, які особливо вплинули на ваш професійний розвиток?

– Особливий вплив на мій професійний розвиток мав, на жаль, уже покійний Андрій Іванович Черкашин. Саме він навчив нас структури ведення консультації та допоміг відшліфувати практичні навички. Він постійно пропонував нові клінічні кейси для опрацювання, а інколи й сам виступав у ролі клієнта, що дозволяло нам тренуватися в максимально наближених до реальних умовах і краще розуміти специфіку професійної взаємодії.

Важливе місце в моєму професійному становленні також посів Земфір Рафікович Шайхлісламов – керівник моєї кваліфікаційної роботи. Його вимогливість, системність і структурований підхід допомогли мені створити роботу, яка отримала високу оцінку та стала важливим етапом мого професійного зростання.

Окремо хочу відзначити викладачів, які також суттєво вплинули на мій розвиток: найбільше знань у сфері психіатрії я отримала від Людмили Андріївни Алексєєвої, а найцікавіші заняття з англійської мови проводила Олена Василівна Бринцева. Крім того, теплі спогади залишилися про мого куратора Олександра Володимировича Баженова, який створював дружню та підтримувальну атмосферу в групі.

Насправді хотілося б згадати всіх викладачів, адже кожен із них зробив свій внесок у мій професійний і особистісний розвиток. Спогади про них ще довго залишатимуться зі мною та, без сумніву, надихатимуть у

подальшій професійній реалізації.

– Яку пораду могли б дати першокурсникам, які лише розпочинають свій студентський шлях?

– Не бійтеся чогось не знати – це абсолютно нормально на початку шляху. Будьте допитливими, ставте запитання, досліджуйте нове й не втрачайте можливостей для розвитку. Беріть участь у практиках, долучайтеся до проєктів, пробуйте себе в різних форматах діяльності та використовуйте кожну нагоду для навчання й професійного зростання. Намагайтеся взяти від студентських років максимум, адже це час, коли закладається фундамент майбутньої професії.

– Які цілі та плани ставите перед собою після магістратури?

– Планую й надалі застосовувати здобуті знання у своїй професійній діяльності та розвиватися в обраній сфері. Водночас я усвідомлюю, що психологія дала мені значно більше, ніж просто професію. Вона змінила мене як особистість: допомогла глибше зрозуміти себе та інших, сформувала критичне мислення, а також дала впевненості й внутрішньої стійкості. Сподіваюся зберегти й примножити ці якості в майбутньому, продовжуючи професійний і особистісний розвиток.

Анастасія ОДИНЕЦЬ.

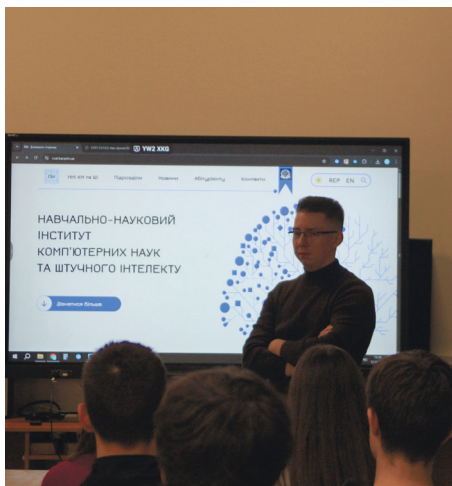
ЕКСКЛЮЗИВНЕ ІНТЕРВ'Ю

«МАЙБУТНЄ, ЯКЕ МОЖНА ПРОГРАМУВАТИ: ЯК ННІ КОМП'ЮТЕРНИХ НАУК ТА ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ ФОРМУЄ НОВЕ ПОКОЛІННЯ ФАХІВЦІВ», – ІНТЕРВ'Ю З ВЛАДИСЛАВОМ КОРШЕНКОМ

У ННІ комп'ютерних наук та штучного інтелекту Каразінського університету освіта сьогодні виходить далеко за межі традиційного академічного процесу. Це не просто навчальний підрозділ – це динамічна екосистема, де поєднуються фундаментальна наука, інженерна практика та швидкозмінні технології штучного інтелекту. Тут навчання не зупиняється ні на хвилину: воно адаптується до викликів війни, працює в умовах дистанційності, різних часових поясів студентів, блекаутів і водночас інтегрує найновіші інструменти цифрової епохи – від машинного навчання до LLM-систем.

Саме в такій реальності ННІ формує нове покоління фахівців, які вміють не лише працювати з технологіями, а й створювати їх.

Про те, як сьогодні функціонує інститут, як змінюються освітні програми, студентське життя та підходи до виховання майбутніх IT-спеціалістів, розповідає Владислав Коршенко – заступник директора з виховної роботи, старший викладач кафедри математичного моделювання та аналізу даних, аспірант кафедри кібербезпеки.

– Пане Владиславе, як змінилася організація освітнього процесу з початком повномасштабної війни?

– З перших днів повномасштабної війни ми повністю перейшли на дистанційний формат.

Адаптували лекції, лабораторні, проєкту роботу, навіть іспити та захисти курсових і дипломів. Відпрацювали технічну частину, методика й підтримку живого контакту між викладачами та студентами онлайн. Попри блекаути, проблеми зі зв'язком у Харкові та те, що багато студентів перебувають за кордоном у різних часових поясах, ми створили достатньо гнучкий формат, який дозволяє продовжувати навчання навіть у таких складних умовах. Використовуємо записані лекції, асинхронні завдання, резервні канали зв'язку та індивідуальний підхід до графіка. Завдяки цьому студенти мають реальну можливість якісно навчатися незалежно від зовнішніх обставин. Сьогодні цей формат

стабільно працює вже понад чотири роки.

– Чи змінився зміст освітніх програм відповідно до викликів часу?

– Ми постійно оновлюємо зміст освітніх програм. Зокрема, додали нові дисципліни: «Основи машинного навчання», «Розробка додатків на базі ChatGPT (LLM)», «Обчислювальний інтелект», «Побудова моделей машинного навчання» та інші. Крім того, ми активно навчаємо та заохочуємо студентів користуватися сучасними інструментами ШІ в навчанні. При цьому завжди чітко наголошуємо: робити це можна й потрібно, але тільки з дотриманням академічної доброчесності.

– У чому сьогодні полягає роль виховної роботи?

– На мою думку, сьогодні виховна робота – це більше, ніж класичне поняття «виховання».

ЕКСКЛЮЗИВНЕ ІНТЕРВ'Ю

Моя головна мета – бути посередником у комунікації між студентами та викладачами.

Пояснюю студентам, як коректно й професійно спілкуватися в академічному середовищі, організовую та проводжу івенти, допомагаю вирішувати конфліктні ситуації, мотивую та пояснюю, чому зараз варто зосередитися на навчанні та які перспективи це відкриває.

– Як ви підтримуєте психологічний стан студентів?

– Ми робимо наших студентів активними учасниками освітнього процесу, а не просто слухачами. Вони беруть участь у заходах, працюють над власними проектами й дають конструктивний зворотний зв'язок. Для згуртованості регулярно проводимо івенти, де є не лише офіційна частина, а й неформальна – для живого спілкування, обміну досвідом і підтримки. Саме така активна спільнота й відчуття причетності до великих проєктів допомагає студентам зберігати мотивацію та психологічну стійкість навіть у складних умовах.

– Як працює комунікація зі студентами за кордоном або в зоні ризику?

– Комунікацію з усіма студентами підтримуємо за допомогою різних каналів зв'язку: від листування на пошті та спілкування на парах до тематичних чатів у месенджерах і зустрічей у межах роботи над проєктами. Це дозволяє залишатися на

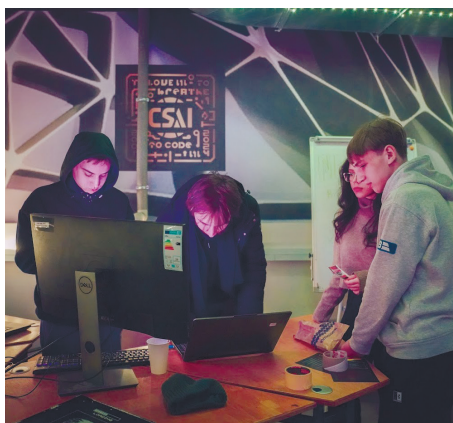

зв'язку з кожним студентом незалежно від того, де він зараз.

– Які студентські проєкти виникли або активізувалися під час війни?

– Маємо активне студентське

ком'юніті навіть під час війни. Чудовим прикладом є науковий студентський гурток Pointer. Його напрями – кібербезпека, 3D-моделювання та штучний інтелект. Студенти працюють над кількома проєктами: кіберполігон, діорама центру міста

ЕКСКЛЮЗИВНЕ ІНТЕРВ'Ю

з 3D-друком, дослідження атак на алгоритми комп'ютерного зору. Також студенти організували масштабний офлайн-захід "Karazin 2077" – рольову гру в кіберпанк-стилі з елементами CTF, ІІІ, робототехніки та освітніх квестів. Участь взяли понад 70 школярів і студентів, працювало 30+ організаторів, чотири локації. Це приклад того, як студенти реалізують великі проекти навіть у воєнний час.

– Що мотивує студентів продовжувати навчання?

– Найбільше мотивує те, що навчання стає справжнім викликом самому собі. Це не просто отримати диплом – це можливість ставати сильнішим щодня. Наші студенти будують нетворкінг, набувають професійних навичок і вже під час навчання стають справжніми профі. І головне – вони відчують, наскільки це круто: розуміти, як усе працює, і створювати щось нове навіть у складні часи.

– Які цінності ви формуєте у студентів?

– Ми виділяємо чотири ключові цінності:

1. Професійна комунікація

Уміння чітко формулювати думки, користуватися термінологією, вести дискусії та презентувати ідеї.

2. Швидка адаптація й навчання

Технології змінюються щодня, тому важливо вміти швидко навчатися й застосовувати нове.

3. Фундаментальна теорія

Не лише «натискати кнопки», а розуміти, як усе працює «під капотом».

4. Інженерне мислення

Уміння розкладати складні задачі, бачити зв'язки та знаходити рішення.

Мета – випускати не просто

«програмістів», а інженерів, які вміють думати, навчатися і спілкуватися у світі, що швидко змінюється.

– Яким ви бачите інститут після перемоги?

– Ми вже рухаємося в правильному напрямі. Впроваджуємо проєктне навчання, програми подвійних дипломів, створюємо безпечний простір для

студентів. Є мотивовані студенти, викладачі-практики, постійний фідбек і адаптація до змін.

Я впевнений, що ми й надалі будемо давати не лише практичні навички, а й фундаментальні знання, які формують справжніх професіоналів.

Ліна ТИМАРСЬКА.

МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД

«ЦЕ СХОЖЕ НА ВЕЛИКИЙ СПОРТ, ДЕ НЕ ЗАВЖДИ ВСЕ ЙДЕ ЗА ПЛАНОМ»: ЯК КАРАЗІНЦІ ГОТУВАЛИСЯ ДО МІЖНАРОДНОГО ТУРНІРУ ФІЗИКІВ

Команда Каразінського університету повернулася з International Physicists' Tournament у Стіллуотері (США). Попри війну, розпорошеність команди й складні умови підготовки, українські студенти посіли 15 місце серед 20 команд, випередивши Австрію та Данію.

Про майже річну підготовку, онлайн-виклики та атмосферу міжнародних фізичних боїв розповідає наставник команди – професор фізичного факультету, заслужений вчитель України Захар Майзеліс.

«Підготовка – це не фінальний ривок, а майже рік роботи»

– Пане Захаре, коли почалася підготовка до турніру і як вона була організована?

– Підготовка до таких турнірів ніколи не починається «з нуля» і точно не обмежується останніми тижнями. Це процес, який триває майже рік. Спочатку команда проходить всеукраїнський етап. І фактично ті самі задачі стають базою для подальшої роботи. Далі ми поступово підіймаємо рівень: від локального до міжнародного, де ці ж проблеми потрібно розв'язувати глибше, точніше й переконливіше.

«Онлайн-формат допомагає й заважає одночасно»

– Наскільки складно готувати команду в умовах війни?

– Складнощі очевидні, але ми навчилися працювати в онлайн-форматі. Постійно контактуємо в Zoom, іноді – у будь-який час доби, коли це потрібно для задач чи обговорень.

Втім, є речі, які дистанційно замінити неможливо. Передусім – експериментальна частина. Її доводиться розділяти між учасниками: кожен виконує свою частину в різних локаціях. Це значно складніше, ніж працювати разом у лабораторії. Те саме стосується «фізичних боїв» – командної взаємодії за столом, коли потрібно швидко реагувати, ставити запитання, формувати аргументи. У Zoom це можна відтворити лише частково. Живий формат – зовсім інший рівень динаміки.

«Команда сьогодні розкидана по світу»

– Які були найбільші виклики цього року?

– Найскладніше – це географічна роз'єднаність. Частина студентів навчається одночасно у двох університетах, частина перебуває в різних країнах. Звести всіх в один робочий ритм – серйозне завдання. Водночас онлайн дає й переваги. Ми можемо обговорювати задачі навіть о

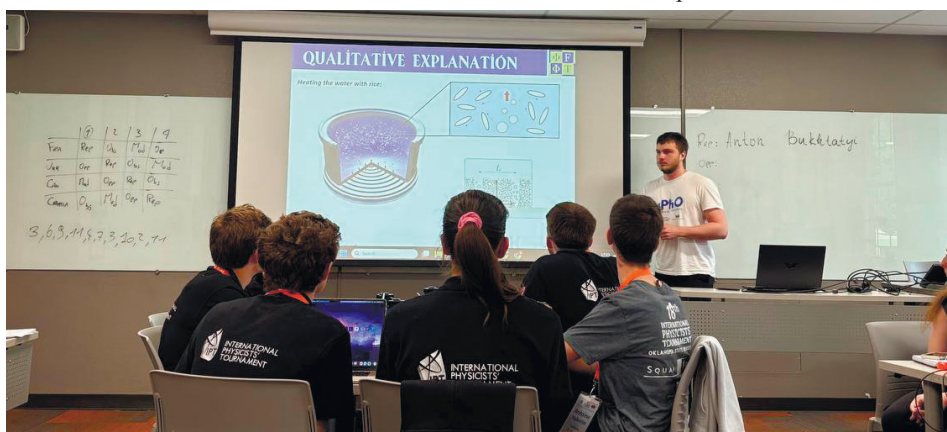

першій ночі, можемо залучати фахівців із США чи Європи, які фізично не були б доступні в офлайн-форматі. Але баланс очевидний: гнучкість онлайну не компенсує втрати живої командної роботи.

«У турнірі вирішує не лише фізика, а й досвід»

– Як відбувався відбір студентів до складу команди? Якими якостями повинні володіти учасники IPT (International Physicists' Tournament)?

– Турніри – це дуже специфічна та складна діяльність. Вона близька до наукової справи: це розв'язування наукових задач, отримання презентацій і доповіді за ними. Такий же формат, як і на будь-якій конференції. Але є багато нюансів. Якщо на конференції полеміка – це незначна стадія, то тут і опонентування, рецензування, дискусія команд тощо. Усі ці стадії потребують ґрунтовної підготовки та наявності певних навичок. І це здається, що конкретно до цього циклу ми готуємося рік, але насправді

МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД

це люди, які в турнірах зі шкільних років: з 9 класу, з 8 класу. Замінити цей досвід, який вони отримали, майже неможливо. Тому найчастіше учасники студентських турнірів – у минулому учасники шкільних турнірів. У нашій команді також є ця наступність, адже вона дуже важлива, без неї все б розвалилося. Тому не можна просто брати студентів, які нічого не знали про турніри.

«Це не індивідуальна робота – це постійна командна комунікація»

– Як студенти готувалися до дискусій англійською?

– Особливість турніру в тому, що команда виступає як єдине ціле через своїх представників. Поки один учасник веде дискусію, інші постійно комунікують із ним – передають ідеї, уточнення, аргументи. Це швидкий і складний процес. У правилах дозволені навіть короткі письмові «повідомлення» всередині команди. Ми тренуємо цю швидкість реакції. В онлайн-форматі це частково реалізується через Zoom і месенджери, але принцип той самий – безперервний внутрішній обмін інформацією.

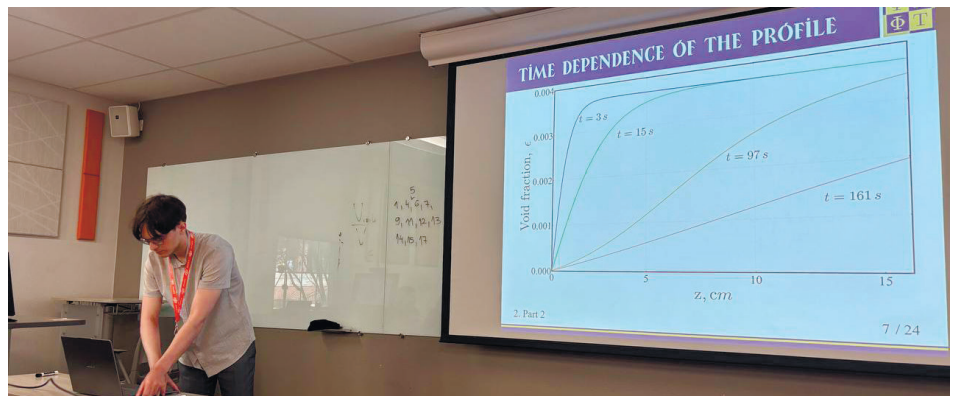
– Якою була атмосфера на турнірі?

– Це дуже особливе середовище. З одного боку, серйозна наукова конкуренція, а з іншого – відчуття великої міжнародної спільноти. Команди представляють свої країни, і це додає елементу відповідальності та гордості. Але водночас це постійний обмін досвідом, спілкування, дискусії, спільні обговорення задач. Багато учасників знайомляться на таких турнірах і підтримують контакт роками.

«Найяскравіші моменти – це експерименти»

– Чи був момент, який особливо запам'ятовся?

– Запам'ятовся експеримент Анни Біляєвої, який вона проводила в Польщі. Завдання було складне: потрібно було

подати електричну напругу на круговий трек, по якому рухалася фольгована кулька. Вона надіслала відео, і спочатку я навіть засумнівався в результаті – через онлайн-формат було важко оцінити експеримент. Здавалося, що ефект випадковий.

Лише пізніше стало зрозуміло, що все працює як треба. І тоді було справжнє відчуття радості за команду – вони справді досягли результату.

– Як оцінюєте виступ цього року?

– Ми розраховували на сильніший результат. Але важливо розуміти специфіку турніру: це не лише наука, а й певною мірою спорт. Команди отримують задачі випадково, і від цього залежать коефіцієнти оцінювання. Цього року нам не дуже пощастило з набором завдань, це вплинуло на підсумкове місце. Попри це, рівень підготовки був високим. Але в таких змаганнях іноді вирішують деталі, які неможливо передбачити.

«Головне – це накопичений досвід»

– Що команда привезла з турніру?

– Досвід. І він щороку зростає. Навіть ті, хто не був у складі цього разу, беруть участь у підготовці й передають знання далі. Це безперервний процес розвитку. За рівнем виступу ми були серед сильних команд, це підтверджували як опоненти, так і жюри. Команда рухається в правильному напрямі.

– Що вам дала участь у турнірі?

– Спробували в цьому турнірі використати штучний інтелект. Також намагаємося використовувати сучасні технології задля ефективності та зручності. Тобто залучати ШІ до певних етапів розв'язування задач. Це особливості, що змінюються не щороку, а щомісяця. Бути «в темі» усіх змін – дуже важливо й одночасно складно.

– Що б ви хотіли сказати всім, хто підтримує команду та допоміг здійснити цю поїздку?

– Хочу подякувати людям, які підтримують нас, не тільки фінансово, але і які постійно беруть участь у підготовці, у всіх обговореннях тощо. Це не лише одна група, це і люди, які представляють наші інтереси. Насамперед, звичайно, вдячний нашим спонсорам, Міжнародній технологічній компанії Ajax Systems, багаторічній допомозі Ігоря Олександровича Гірки, який опікується нашою командою, він дійсно робить усе можливе заради нашої участі.

Дуже велику роль відіграла Анастасія Васильченкова. Вона готувала команду морально й провела величезну організаційну підготовку. У цьому році дуже складно було, бо ми потребували віз, але їх не отримували. Кілька разів їздили до посольства та намагалися їх оформити.

Звичайно, як завжди, велика подяка всім учасникам, які в команді є, але не потрапили до офіційного списку команди.

Вдячний усім, хто допомагає нам.

МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД

«МІЖ НАУКОЮ, КОМАНДОЮ І 30 ГОДИНАМИ ДОРОГИ: ЩО ЗАПАМ'ЯТАЛОСЯ КАРАЗІНЦЯМ НА МІЖНАРОДНОМУ ТУРНІРІ ФІЗИКІВ»

Готуватися до міжнародного турніру з фізики в умовах повномасштабної війни – це окремий рівень навантаження. Студенти поєднували навчання, наукову роботу та інтенсивні тренування, фактично живучи в режимі постійної підготовки.

Каразінський університет на Міжнародному турнірі фізиків представляли студенти навчально-наукового інституту «Фізико-технічний факультет»: Анна Статівко, Микита Кирпичов; фізичного факультету: Ілля Хорошко, Анна Біляєва, Антон Бухтатий.

За кожним «фізбоем» – місяці підготовки, десятки експериментів і безсонні ночі, що формують не лише знання, а й досвід роботи в команді.

Що таке «фізбої» і чим вони відрізняються від олімпіад

Учасники наголошують: цей формат максимально наближений до реальної науки.

Анна Біляєва пояснює:

«Це не про геніальні ідеї, які можуть з'явитися за п'ять годин олімпіади або ні. Це про підготовку, дослідження та важку працю, яка починається у вересні, коли умови публікують, і триває аж до фіналу».

За словами Микити Кирпичова складність цих турнірів також полягає в тому, що команди по черзі виступають у ролі доповідача, опонента та рецензента: *«Це вимагає не лише знань фізики, а й навичок наукової комунікації, уміння доповісти, швидко й точно формулювати думки».*

Усі учасники відзначають, що турнір справив позитивні враження. Анна Статівко згадує, що її вразила атмосфера «фізбоїв» і дружнє ставлення учасників

одне до одного.

Анна Біляєва пригадує, що окрім спілкування з цікавими людьми, вона залишилася під враженням від країни проведення турніру. *«Америка – зовсім інший світ. Хоч ми й були майже повністю занурені в змагання, але країна, її культура та суспільство не залишили нас байдужими»*, – зазначає вона.

Анна Статівко також згадує, що найцікавіші та незвичні події були пов'язані з Америкою. Особливо їй запам'яталися екскурсії до Музею мистецтв Філбрук (Philbrook Museum of Art), Аерокосмічного музею і планетарію в Талсі (Tulsa Air and Space Museum & Planetarium), що ознайомлює з історією аерокосмічної галузі штату Оклахоми.

Не обійшлося й без кумедних моментів. Микита Кирпичов згадує, що одним із найбільш неочікуваних відкриттів стала зустріч із харків'янином у складі команди Австрії. А під час одного з «фізбоїв» справжньою місцевою легендою стала фраза української команди про “krokhmal”, яку рецензенти та навіть члени журі ще довго згадували під час дискусій.

Та, мабуть, найяскравіші спогади народжуються саме в складні моменти. Анна Біляєва згадує другий «фізбій» турніру, який відбувався після майже тридцяти годин дороги, безсонної ночі через зміну часових поясів та виснажливого першого раунду. Попри втому й невдалий розвиток подій для команди, їй довелося представити та захистити задачу, яку вона завершила буквально за кілька годин до цього. Саме тоді, за її словами, стало зрозуміло: навіть коли обставини складаються не на твою користь, потрібно продовжувати працювати й боротися до кінця.

Учасники визнають, що головний результат ІРТ неможливо виміряти дипломами чи турнірними таблицями. Це досвід роботи в міжнародній команді, навички наукової комунікації, уміння презентувати власні ідеї, вести дискусію англійською мовою та швидко адаптуватися до нових умов.

Саме тому після завершення турніру додому повертаються не лише учасники змагань, а й молоді науковці, які вперше долучилися до великої міжнародної наукової спільноти.

Матеріал підготував Родіон БОНДАР.

ЕКСКЛЮЗИВНЕ ІНТЕРВ'Ю ДО 100-РІЧЧЯ ІВАНА ТАРАПОВА

«ОСВІТА МОЖЕ ВИПРАВИТИ НЕДОЛІКИ КРАЇНИ»: ЯКИМ БУВ ІВАН ЄВГЕНОВИЧ ТАРАПОВ У ЖИТТІ ТА НА ПОСАДІ РЕКТОРА. РОЗМОВА З СЕРГІЄМ ІВАНОВИЧЕМ ТАРАПОВИМ.

20 червня виповнюється 100 років від дня народження Івана Євгеновича Тарапова – видатного математика, професора та ректора Харківського національного університету з 1975 по 1994 роки. За постаттю поважного ректора та математика стояла цікава особистість: він любив книги, захоплювався живописом і вірив, що всебічна вища освіта здатна змінити державу. У відвертій розмові його син, фізик, член-кореспондент НАН України Сергій Іванович ділиться спогадами про те, як батько поєднував науку з вихованням дітей, що вважав своїм головним здобутком на посаді, та як би відреагував на виклики університету в умовах війни.

– Яким пам'ятаєте Івана Євгеновича як батька?

– Головне – те, що він завжди брав участь у житті своїх дітей та онуків. Завжди заохочував та підтримував будь-які інтереси з перших років їхнього життя. І це, мабуть, можна відзначити як одну із головних рис, що запам'яталися. Він також брав участь у їхньому житті, у розвитку здібностей, завжди разом з усією

родиною зустрічав різні свята, дні народження й події.

– Які життєві принципи він прищепив вам ще в дитинстві?

– Він був представником покоління радянських людей, які вирізнялися своєю активною життєвою позицією. З часів навчання в школі та університеті вони вірили, що країну, у якій жили та навчалися, можна зробити кращою та навіть найкращою завдяки освіті. Тому він дуже багато часу та уваги приділяв саме цьому аспектові, не тільки в університеті як освітній організації, але й освіті його дітей та онуків. Намагався розвинути їхні природні здібності та дати усебічне виховання: від наукових зацікавлень до естетичних смаків.

– Чим саме приклад батька вплинув на ваш вибір стати науковцем?

– Мабуть, те, що я сказав раніше. Пам'ятаю, як він брав мене до університету. Це було тоді, коли він завідував одним із перших в Харкові обчислювальних центрів. Пам'ятаю величезні залізні шафи, де

все дзижчало, пиццало та крутилося, горіли різнокольорові лампочки, серед сплетіння дротів постійно поралися науковці з паяльниками в руках. І тоді, коли мені було чотири чи п'ять років, мені запам'яталися ці моменти як якась фантастична гра. Мабуть, надалі вони також вплинули на мій вибір – стати фізиком. Також великий вплив мали на мене книги, які були в батька. Їх було багато, зокрема й наукової фантастики: Бредбері, Кларк, Єфремов, Лем тощо. Він читав нам ці книги, коли ми з сестрою були ще зовсім дітьми.

– Які наукові та академічні риси батька найбільше цінуєте й намагаєтеся наслідувати? Чи бувало, що сперечалися з ним як вчений із вченим?

– Це передусім наполегливість. Татовімів працювати, незважаючи на перешкоди. Посидючість: він міг працювати й

ЕКСКЛЮЗИВНЕ ІНТЕРВ'Ю ДО 100-РІЧЧЯ ІВАНА ТАРАПОВА

працювати попри те, що невідомо, буде результат чи ні. Він ніколи не кидав свою роботу та завдання, які брав на себе. Завжди працював до кінця, і те ж саме він намагався передати своїм нащадкам. Певних суперечок на наукову тему не було, тому що галузі та наукові інтереси в нас були різні. Він був математиком-теоретиком, я є фізиком-експериментатором. Лише на початку свого шляху він мене консультував, коли справа стосувалася деяких математичних викладок.

– Для багатьох поколінь Іван Євгенович асоціюється з Каразінським університетом. Що університет означав для нього?

– Дійсно, для нього велике значення мав університет. Він вкладав душу в справи університету. Як я раніше згадував, тато вірив, що передусім освіта може виправити більшість недоліків нашої тодішньої країни, був упевнений, що це одне із головних завдань і суспільства, і державної влади. Тому він віддавав свої сили університету, доклав зокрема зусиль до організації університетського музею (без пам'яті про минуле немає майбутнього), боровся за те, щоб університет мав назву на честь свого засновника – В. Н. Каразіна. Також намагався організувати освітній процес університету на міжнародному рівні. У той час це було дуже складно через заборони радянської бюрократичної

машини, яка була зорієнтована не на творчість, а на запам'ятовування конкретної інформації без її аналізу. У постійне розв'язання такого складного завдання, він і спрямовував свої сили.

– Як йому вдалося поєднувати масштабну адміністративну роботу ректора з науковими дослідженнями?

– Це було дуже складно й він шкодував, що бюрократична та адміністративна діяльність відвертала його увагу від математичних і фізичних (він займався також магнітною гідродинамікою) задач. Пам'ятаю, що в нього робочий день був з восьмої ранку до дев'ятої, а інколи до одинадцятої вечора. Так майже щодня, часто й на вихідні.

– Чим, на вашу думку, він найбільше пишався за роки керівництва

університетом?

– Мабуть, кількістю студентів, які закінчили університет та отримали червоний диплом. У той час отримати такі дипломи за гроші було неможливо, тому вони й були одним із найоб'єктивніших показників і його особистої роботи. Він підтримував усіх студентів, аспірантів будь-яким чином, тому краєці з них отримували високі оцінки та були в центрі наукового життя. Разом з його товаришами та колегами, з тодішньою адміністрацією університету вони докладали багато зусиль до організації побуту співробітників: координували будівництво та отримання житла для науковців, налагоджували сприятливі умови для відпочинку та багато іншого.

– Чи була в нього улюблена фраза або порада, яку пам'ятаєте й досі?

– Фраз чи порад не пам'ятаю. Але була одна з книг, яку він любив і рекомендував прочитати і дітям, і учням: Веніамін Каверін «Два капітани». У цій книзі йдеться про те, як людина завдяки своїй енергії та волі може досягти значних результатів і з'ясувати істину, піднятися в житті з нуля.

– Яким він був поза роботою: що любив, як відпочивав, чим захоплювався?

– Особисті інтереси, окрім наукових, у нього з'явилися, мабуть, коли він став уже студентом Харківського авіаційного інституту. Перед цим було непросте життя: війна, евакуація,

ЕКСКЛЮЗИВНЕ ІНТЕРВ'Ю ДО 100-РІЧЧЯ ІВАНА ТАРАПОВА

не до розваг. Згадував він, як зі своїми колегами-одногрупниками співали пісні, а потім, уже в зрілому віці, він з великим інтересом ставився до пісень Окуджави, Вертинського. З дитинства в нього був хист до мистецтва. Почав малювати, коли був ще школярем, брав участь у різних художніх конкурсах. Він завжди захоплювався та цікавився картинами дуже різноманітних художників, серед них – Шишкін, Айвазовський, Куїнджі, Чюрльоніс, Реріх, Босх та інші. У квартирі його було чимало картин. Уже в зрілому віці почав займатися фізкультурою, зокрема плаванням, тенісом. Відомо: якщо науковець не захоплюється ні фізкультурою, ні мистецтвом, то він не стане ніколи справжнім ученим – йому просто не вистачить творчої уяви.

– **Минуло 100 років від дня народження Івана Євгеновича. Як вважаєте, що з його спадщини є найбільш актуальним для сучасного університету?**

– Думаю, що його діяльність задля популяризації освіти в українському суспільстві. Особливо, з огляду на

проблеми сучасного розвинутого капіталізму, коли люди цікавляться передусім грошима, а не знаннями, освітою. Тому вважаю, що зараз це одне із найбільш нагальних завдань для України саме в наш час, задля розвитку Каразінського університету, як багатопрофільного закладу освіти.

– **Як би, на вашу думку, він сприйняв університет сьогодні – в умовах війни, нових викликів і змін?**

– Думаю, що він би продовжив докласти зусиль для розвитку саме міжнародних відносин сьогодні, щоб студенти брали участь у різних програмах обміну, зокрема й тих, що є зараз: Erasmus та Horizon, – від програм мобільності, наукових поїздок студентів, аспірантів та науковців до Європи. Сьогодні ця галузь відкриває різноманітні можливості, треба докласти зусиль для розвитку цього напрямку, бо студенти завдяки навчанню в європейських університетах через два-три роки здатні принести європейський рівень фінансування й до Каразінського університету. Це стосується насамперед галузі природничих наук, зокрема найбільш

актуальних спеціальностей, як-от: квантові технології, біоніка, медицина тощо. Я тут не кажу нічого оригінального – це відома у світі модель. Відзначу лише, що тут велику роль відіграють у цивілізованих країнах саме фундаментальні (та теоретичні) науки, які не потребують великих інвестиційних вкладень, але можуть забезпечити університету вагоме фінансування.

– **Нещодавно МОН оголосило вибори ректора в Каразінському. Чи розглядаєте ви для себе можливість взяти участь у цих виборах?**

– Ні, передусім тому, що я не є професійним освітянином. Для того щоб ефективно виконувати таку гігантську роботу, на мій погляд, по-перше, треба бути грамотним вченим. По-друге, потрібно не лише знати, але й відчувати процес освіти. По-третє, усе, що згадано вище, має відповідати міжнародному рівню. Упевнений, що Каразінський університет сьогодні має висококваліфікованих фахівців, здатних успішно виконувати всі ці обов'язки.

Родіон БОНДАР.

ШАНУЄМО ІМЕНА

ЗАГИНУВ, ЗАХИЩАЮЧИ УКРАЇНУ, ВИПУСКНИК ЮРИДИЧНОГО ФАКУЛЬТЕТУ ВІТАЛІЙ АВРАМЕНКО: КАРАЗІНЦІ СПІВЧУВАЮТЬ...

З глибоким сумом повідомляємо про непоправну втрату для каразінської спільноти.

Під час виконання бойового завдання із захисту України загинув випускник юридичного факультету Каразінського університету Віталій Авраменко.

6 червня 2026 року в районі населеного пункту Торецьке Покровського району Донецької області Віталій отримав смертельні поранення внаслідок підриву на ворожому мінуванні. Він проходив військову службу за контрактом на посаді стрільця-санітара 1-го батальйону спеціального призначення.

Віталій Авраменко до останнього залишався вірним військовій присязі, мужньо виконував свій обов'язок перед державою та народом, захищаючи незалежність, суверенітет і територіальну цілісність України.

Каразінський університет висловлює щирі співчуття рідним, близьким, друзям і побратимам Віталія. Розділяємо біль цієї важкої втрати та схилиємо голови в скорботі.

Світла пам'ять про Віталія Авраменка – випускника Каразінського університету, воїна та захисника України – назавжди залишиться в серцях тих, хто його знав і пам'ятатиме.

Вічна пам'ять і слава Герою.

